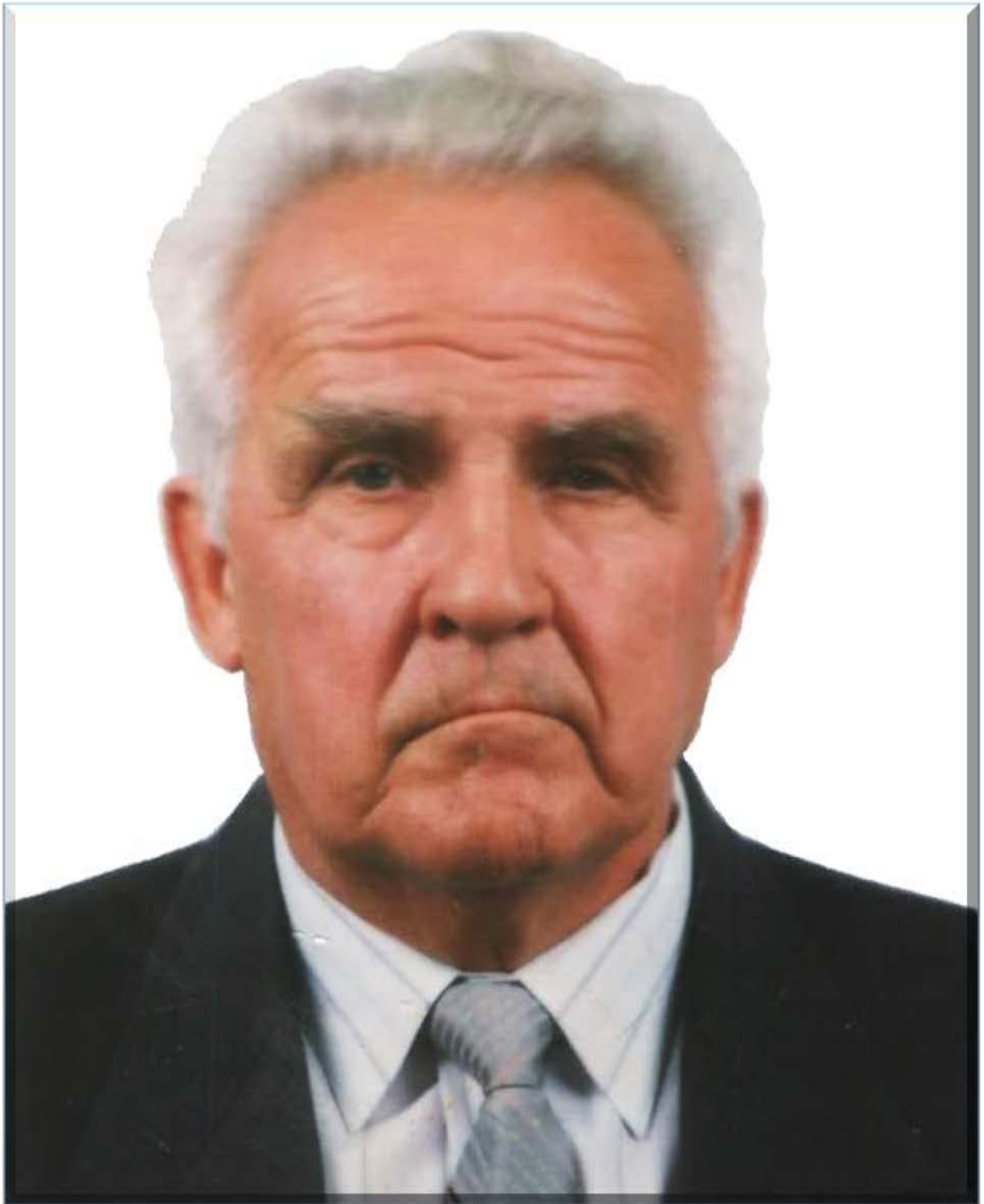

ХАРКІВСЬКА
ДЕРЖАВНА
ЗООВЕТЕРИНАРНА
АКАДЕМІЯ

Наукова
бібліотека

Чечоткін
Олексій Васильович
(1930–2002)

професор, доктор біологічних наук,
Заслужений працівник освіти України,
Відмінник вищої освіти,
завідувач кафедри хімії і біохімії
сільськогосподарських тварин
Харківського зооветеринарного інституту
(1971-2002 рр.)

AS —

**Міністерство освіти і науки України
Харківська державна зооветеринарна академія
Наукова бібліотека**

**ЧЕЧОТКІН
ОЛЕКСІЙ
ВАСИЛЬОВИЧ
(1930-2002)**

**біобібліографічний покажчик
наукових праць
за 1958-2002 роки**

До 90-річчя від дня народження

Харків 2020

Укладачі:

Зінаїда Іллівна Шакула (провідний фахівець бібліотеки)
Олена Володимирівна Фетісова (завідувачка сектора інформаційно-
бібліографічного обслуговування)

Редактор

Галина Віталіївна Свириденко (директорка бібліотеки)

Технічний редактор

Тетяна Олександрівна Зінченко (завідувачка відділу
інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення)

Чечоткін Олексій Васильович (1930-2002) : біобібліографічний
показчик наукових праць за 1958-2002 роки : до 90-річчя від дня народження /
укладачі : З. І. Шакула, О. В. Фетісова ; за ред. Г. В. Свириденко, Т. О. Зінченко
; Наукова бібліотека Харків. держ. зоовет. академії. – Харків : РВВ ХДЗВА,
2020. – 69 с.

Біобібліографічне видання присвячене 90-річчю від дня народження видатного
вченого доктора біологічних наук, професора, Заслуженого працівника освіти України,
завідувача кафедри хімії і біохімії сільськогосподарських тварин (1971-2002 роки) О. В.
Чечоткіна. Основними напрямками його наукових досліджень були обмінні процеси білків і
нуклеїнових кислот в органах і тканинах, біоенергетичні процеси в мітохондріях клітин
птиці та ссавців. Олексій Васильович мав великий досвід в організації наукових досліджень
та високий рівень ерудиції в області біохімії і тому багато років був членом ВАК СРСР та
членом ВАК України. О. В. Чечоткін має близько 120 наукових та навчально-методичних
публікацій. Під його керівництвом виконано і захищено 12 дисертацій на ступінь кандидата
біологічних наук і одна – на ступінь доктора біологічних наук.

Бібліографія охоплює повний перелік друкованих праць, дисертацій, що виконані під
його керівництвом, публікації про його науково-педагогічну діяльність та життєвий шлях.
Довідковий апарат складають алфавітний показчик публікацій, іменний та предметно-
тематичний показчики. Видання розраховане, на науковців та спеціалістів у галузі
сільського господарства, студентів, аспірантів та викладачів відповідних закладів освіти,
широкий загал читачів.

**ОЛЕКСІЙ ВАСИЛЬОВИЧ ЧЕЧОТКІН – ТАЛАНОВИТИЙ ВЧЕНИЙ,
ПЕДАГОГ, ОДИН З ФУНДАТОРІВ БІОХІМІЇ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН**

Передрук зі збірника «Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : зб. наук. праць Харків. держ. зоовет. академії. Вип. 21. Ч. 2. Т. 3. – Харків : РВВ ХДЗВА, 2010. – 359 с.»

***«Не говори с тоской: их нет:
Но с благодарностию: были...»
В. А. Жуковский***

Доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри хімії та біохімії сільськогосподарських тварин (1972-2002) О. В. Чечоткін закінчив Харківський ветеринарний інститут і все своє життя він працював у своїй alma-mater, примножуючи її честь, славу і здобутки. Він гідно продовжив наукові досягнення свого вчителя О. С. Савронь, доктора біологічних наук, професора, завідувача кафедри хімії і біохімії Харківського ветеринарного інституту, учениці видатного вченого академіка О. В. Паладіна. Наукова діяльність цих вчених припала на ХХ століття, яке залишиться в історії як час створення квантової механіки і теорії відносності, відкриття радіоактивності та ядерної енергетики, а також це ще й століття біохімії – епохи новітніх досліджень, які випередили найоптимістичніші прогнози щодо можливості вивчення метаболічних процесів у рослин, тварин та в організмі людини.

Біохімія – це фундамент, на якому будується уявлення про живу природу, її єдність та доцільність, це закони, які допомагають зрозуміти силу і красу великого явища на Землі – життя. Розкриваючи ці закони, науковці у всі часи

намагалися використати знання на користь людству, створювали і розвивали прикладні напрямки біохімії, зокрема сільськогосподарської.

Чечоткін О. В. є одним із фундаторів біохімії сільськогосподарських тварин. Він народився 4 березня 1930 року у селі Кукуївка Валуйського району Белгородської області (Російська Федерація), за походженням – селянин, за національністю – росіянин.

Родина О. В. Чечоткіна була досить релігійною і основи християнської моралі майбутній вчений засвоїв ще з дитинства. Всі, хто близько знали Олексія Васильовича протягом всього його життя, відмічали його доброзичливість, відсутність гордовитості, вміння прощати, всіляко допомагати людям, творити добро, а ще його безмежне працелюбство.

Йому було 11 років, коли почалася Велика Вітчизняна війна, і з 1942 по 1943 роки він знаходився разом із сім'єю на тимчасово окупованій території у селі Кукуївка. Жорстокість війни, розруха, голод примусили підлітка Олексія рано подорослішати і відчувати відповідальність за сім'ю. Тому зразу ж після визволення території від німецько-фашистських загарбників О. В. Чечоткін продовжував навчання в школі, що знаходилась за 7 км від його дому. Цю відстань Олексію доводилось долати майже щодня і в сніг, і в вітер, і в дощ, часто в благоденській одежині. Вчитися Олексій Васильович любив, про що згадували всі його вчителі.

Після закінчення школи О. В. Чечоткін вступив до зооветеринарного технікуму ім. Плеханова Грязинського району Липецької області, який закінчив у серпні 1949 року.

З вересня 1949 по серпень 1950 року Олексій Васильович працював у райсільгоспвідділі при Уразівському райвиконкомі Белгородської області на посаді в. о. лікаря-епізоотолога. У 1950 році він вступив до Харківського ветеринарного інституту, який закінчив у 1955 році з відзнакою. Під час навчання в інституті Олексій Васильович брав участь у роботі наукових студентських гуртків при кафедрах «Марксизму-Ленінізму» та «Фізіології тварин», виступав із доповідями на студентських конференціях, був обраний

членом комсомольського бюро курсу, членом комітету комсомолу інституту. За активну участь у суспільній роботі та відмінні успіхи у навчанні був нагороджений грамотою ОК ЛКСМУ.

Через велику схильність до наукової роботи після закінчення інституту Олексій Васильович був рекомендований Вченою Радою до наукової роботи та подальшого вступу до аспірантури при кафедрі органічної та біологічної хімії Харківського ветеринарного інституту, де навчання з 1955 по 1958 рік.

В ці роки в Харківському ветеринарному інституті вдалося створити певний потенціал у справі підготовки як науковців, так і ветеринарних фахівців для сільського господарства.

В інституті вдало застосовувалась практика перебудови і активізації науково-дослідної роботи із залученням студентів-відмінників та передових ветеринарних лікарів-практиків.

Науковим керівником і наставником Олексія Васильовича стала відомий вчений, доктор біологічних наук, професор Олена Сергіївна Савронь. На той час на кафедрі, яку очолювала О. С. Савронь, існувала потужна наукова біохімічна школа, до якої долучився і став її окрасою молодий вчений О. В. Чечоткін. Олексій Васильович поринув у науково-дослідницьку роботу.

О. С. Савронь та її учні зробили значний внесок у вивчення вікової і функціональної біохімії різних видів сільськогосподарських птахів, свиней і великої рогатої худоби з урахуванням технології виробництва продуктів тваринництва, факторів білкової, амінокислотної та вітамінної годівлі тварин, стимуляції процесів росту і розвитку. Темою досліджень О. В. Чечоткіна було вивчення функціональної активності печінки курей з різним напрямком продуктивності. В 1959 році в Харківському ветеринарному інституті він успішно захистив дисертацію з присудженням ступеня кандидата біологічних наук. З 1958 по 1960 рік Чечоткін О. В. працював асистентом кафедри органічної та біологічної хімії Харківського ветеринарного інституту, з 1960 по 1962 рік після об'єднання ветеринарного та зоотехнічного інститутів –

асистентом кафедри хімії та біохімії Харківського зооветеринарного інституту, а вже з вересня 1962 року – доцентом цієї ж кафедри.

О. В. Чечоткін завжди займав активну громадянську позицію: і в студентські роки, і в аспірантурі активно займався суспільною роботою, а тому у квітні 1961 року він став членом КПРС.

Професійно займаючись педагогічним процесом, О. В. Чечоткін з великим ентузіазмом продовжує науково-дослідну роботу. Його цікавлять найважливіші проблеми біологічної хімії, пов'язані з білками та нуклеїновими кислотами.

Поштовхом до цієї тематики стала видатна подія в світі біології середини минулого століття – V Міжнародний біохімічний конгрес, який відбувся в серпні 1961 року в Москві. На цьому конгресі вперше були представлені роботи з розкриття генетичного коду, чим була ще раз підкреслена визначна роль нуклеїнових кислот у процесах життєдіяльності.

О. В. Чечоткін займається проблемами сільськогосподарської біохімії, а тому пов'язує вивчення обміну білків і нуклеїнових кислот з явищем гетерозису як методу підвищення продуктивності тварин.

О. В. Чечоткін у своїх наукових пошуках співпрацював з провідними фахівцями інших наукових центрів: Харківського Національного університету ім. В. Н. Каразіна (Є. В. Паріна, П. А. Каліман, Є. Є. Перський, В. Г. Шахбазов та ін.), Харківського Національного медичного університету (А. М. Утевський, І. Ф. Паскевич), Інституту птахівництва УААН (Ю. Н. Батюжевський, В. Ф. Каравашенко, М. І. Сахацький), Національного наукового центру «Інститут експериментальної та клінічної ветеринарної медицини» (В. І. Тертишник, В. Д. Шуляк, Н. В. Кленіна).

Його інтенсивна та успішна наукова робота завершилась захистом докторської дисертації на тему «Обмін білка та нуклеїнових кислот в тканинах курей в залежності від віку, фізіологічного стану організму, гетерозису та умов середовища» у 1968 році у Харківському зооветеринарному інституті, а вже в

1970 році йому присвоєно звання професора з курсу органічної та біологічної хімії.

І після захисту докторської дисертації О. В. Чечоткін ще активніше займається науково-дослідною роботою. Він створює наукову школу з вивчення обміну білків та нуклеїнових кислот в органах і тканинах птиці, біоенергетичних процесів у мітохондріях клітин птиці та ссавців.

З обранням О. В. Чечоткіна на посаду завідувача кафедри хімії та біохімії (1972 р.) активізувалися творчі зв'язки з Львівським національним університетом ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького, Національним аграрним університетом (м. Київ), Білоцерківським аграрним університетом, Інститутом біології тварин (м. Львів), Московською державною академією ветеринарної медицини і біотехнології ім. К. І. Скрябіна, Петербурзькою і Вітебською державними академіями ветеринарної медицини, Вроцлавською сільськогосподарською академією та ін. Аспірантами Олексія Васильовича стають В. В. Лупашко (Кізлик) - нині почесний професор кафедри хімії та біохімії нашої академії; В. В. Кочеткова – в теперішній час доцент кафедри фізіології; О. П. Лазарєв, який в подальшому став доктором біологічних наук та ініціатором створення в Україні технології по синтезу штучного інсуліну; І. М. Іванченко – нині почесний професор кафедри епізоотології та ветеринарного менеджменту академії; М. В. Волощенко – нині доцент кафедри біохімії Харківського Національного фармацевтичного університету; І. А. Іонов – тепер доктор сільськогосподарських наук, професор, декан природничого факультету Харківського Національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди; І. О. Костюк, Н. І. Гладка, В. О. Приходченко – є нині кандидатами сільськогосподарських наук і старшими викладачами кафедри хімії та біохімії та ін. Всього під керівництвом О. В. Чечоткіна підготовлено й захищено 12 дисертацій на ступінь кандидата наук, одна – на ступінь доктора біологічних наук.

Результатами роботи наукової школи професора О. В. Чечоткіна стали такі найбільш важливі відкриття: на основі вікової і функціональної динаміки

обміну білків і нуклеїнових кислот був запропонований скорочений термін вирощування курчат на м'ясо - 60-65 діб замість 110-120 (1959-1962 рр.); обґрунтовано нову гіпотезу сутності явища гетерозису в помісних ліній птиці, «збудженого синтезу білків, ліпідів та інших пластичних речовин в організмі» (1963-1969 рр.); вперше встановлено, що стан позитивного гетерозису в м'ясних гібридів птахів із віком затухає, а в яйценесучих помісях проявляється в період інтенсивного росту (до 40-45 діб) і під час яйцекладки (1985-1978 рр.); був запропонований спосіб ранньої діагностики гетерозису на основі вивчення швидкості синтезу білків і низькомолекулярних РНК, в органах і тканинах ембріонів у перші дні постембріогенезу (1978 р.); вдосконалено технологію інкубації тонкошкаралупних яєць (1971 р.); розроблено нові нормативи вітамінів А, Д, Е і К для курчат-бройлерів і курей-несучок (1970-1983, 1997); встановлена можливість згодовування птахам і великій рогатій худобі нетрадиційних кормів (відходів фармацевтичної промисловості) та інші актуальні питання інтенсифікації тваринництва. Результати досліджень широко використовуються на підприємствах нашої країни і за кордоном.

Під керівництвом О. В. Чечоткіна співробітниками кафедри хімії і біохімії були розроблені біохімічні основи нових (нетрадиційних) способів годівлі птахів і великої рогатої худоби, гідрохімічні основи ведення ставкового рибництва в господарствах Харківської області (1997-2002 рр.).

О. В. Чечоткін – автор більш ніж 130 наукових робіт, опублікованих в Україні і за кордоном. Матеріали його наукових досліджень апробувалися на шести Всесоюзних і семи республіканських біохімічних з'їздах, V Міжнародному біохімічному конгресі (О. В. Чечоткін, О. С. Савронь, 1961 р.), XIII Всесвітньому конгресі з птахівництва (О. В. Чечоткін, Г. І. Кисельов, 1966 р.), ряді симпозіумів і конференцій. Враховуючи великий досвід в організації наукових досліджень та високий ступінь ерудиції в галузі біохімії, Чечоткін О. В. багато років був членом ВАК СРСР та членом ВАК України.

За розпорядженням Міністерства сільського господарства СРСР О. В. Чечоткін часто виїздив до вищих навчальних закладів, особливо Середньої Азії,

Кавказького регіону для читання лекцій з актуальних проблем біохімії в сільському господарстві.

О. В. Чечоткін – не лише видатний вчений, а й висококваліфікований та досвідчений педагог, вихователь. Він майстерно читав лекції, велику увагу приділяв удосконаленню навчального процесу. Під його редакцією в 1982 році був випущений підручник «Биохимия животных», два видання «Практикум з біохімії сільськогосподарських тварин» (1967, 1980 рр.) та «Практикум з біохімії тварин» (іспанською мовою для студентів Карибського басейну, 1984 р.) підручник «Біохімія сільськогосподарських тварин» (2000 р.), а також різноманітні методичні розробки та методичні посібники для навчання студентів.

Заслуги О. В. Чечоткіна у трудовій, науково-педагогічній та громадській діяльності відзначені урядом декількома почесними грамотами, медаллю «За доблесний труд» та знаком «Відмінник вищої освіти». У 2001 році йому присуджено почесне звання «Заслужений працівник освіти України». Олексія Васильовича любили і поважали як співробітники кафедри, яку він очолював більше 30 років, так і співробітники академії, студенти.

В науковому світі О. В. Чечоткін завжди виділявся комунікабельністю, великою людяністю, добротою, про яку згадують багато нинішніх кандидатів та докторів наук, у яких він був опонентом, рецензентом та консультантом.

Плідна наукова і педагогічна робота Олексія Васильовича була пов'язана зі щасливим особистим життям. У 1956 році він побрався з Наталією Павлівною Пештовою, яка все життя була його другом, порадником, ангелом-охоронцем. Її чарівність, відданість, турбота створювали в домі атмосферу злагоди і щастя. У Наталії Павлівни вистачало часу і на сім'ю, і на свою наукову роботу. Вона, як і її чоловік, - доктор наук, відомий і авторитетний вчений Національного наукового центру «Інститут експериментальної та клінічної ветеринарної медицини».

В 1963 році в родині Чечоткіних народжується донька Іринка, яку подружжя дуже любить, оберігає і допомагає у її становленні вченого. Зараз

Ірина Олексіївна Жукова (Чечоткіна) – доцент кафедри патологічної анатомії Харківської державної зооветеринарної академії. Вона вже підготувала до захисту докторську дисертацію і ось-ось, як і її батьки, стане доктором наук. Побажаємо їй успіху та творчої наснаги на цьому нелегкому шляху.

У Олексія Васильовича підростає онук – теж Олексій. Йому вже виповнилось 10 років. Він, як і його дідусь, любить навчатися, працювати і дуже походить на свого діда.

О. В. Чечоткін дуже любив свою малу Батьківщину – Белгородщину. Він часто відвідував рідне село, спілкувався зі своїми земляками, друзями своїх дитячих та юнацьких років. Про любов і повагу до Олексія Васильовича Чечоткіна краще за все говорять рядки з привітань до нього з нагоди 70-річчя з дня народження: «Мы всегда ощущали ВАС рядом – умного, доброго, интеллигентного, эрудированного коллегу. Общение с ВАМИ всегда доставляло удовольствие и радость» (колектив кафедри анатомії); «Мы не станем напоминать Вам Ваш жизненный путь – он Вам известен лучше, чем нам. Мы знаем Вас, прежде всего, как Профессора № 1 среди профессуры института или, чтоб не обиделись коллеги, Первым среди Равных. Известный философ определил, что «жизнь — это способ существования белковых тел, существенным моментом которого есть постоянный обмен веществ с окружающей средой...». Вы силой своего разума проникли в самую глубину сложнейших механизмов означенного обмена, и щедро делитесь своими познаниями со своими учениками, коллегами, студентами. Вы отмечены Богом, и пусть Он и впредь благословляет Вас на счастье, здоровье, благополучие и успехи в Ваших делах еще на многие годы!» (колектив кафедри годівлі та кормовиробництва); «Вас глубоко уважает и искренне почитает весь коллектив. Мы знаем Вас – воспитанника нашего института. Вы наш! Вы не изменили своей Alma Mater. Вы трудитесь во славу и во имя нашего института, приумножая славу и почет! Вы – честный человек, и за это Вас уважают все: и студенты, и преподаватели. Вы - труженик, и своим трудом пробили свой путь и достигли высоты положения. Вы – честный ученый, и заслуженно стали

обладателем высшей научной степени» (колектив кафедри мікробіології, вірусології та імунології).

Не бува сімнадцять двічі,
Пнеться вгору бал.
Як же тут не нахімічить
Щедрий мадригал!
В день святий писать незручно
Лиш прозовий твір.
Так і проситься під ручку
Ювілейний вірш!
А тому Чумак Микола
Зиче многа літ,
Щоб не кидали ніколи
Атоми орбіт!
Щоб завжди у лізосомах
Ферменти були,
В мітохондріях безсонно
Двигуни гули!
І, щоб у ядрі клітиннім
ДНК була,
Щоб ота складна машина
Споконвік цвіла.
Щоб писалися Вам тези,
Книги. Й взагалі -
Нехай лащиться Вам Дезі й возять «Жигулі»!

Олексія Васильовича Чечоткіна не стало в травні 2002 року. Він прожив плідне, творче життя вченого, педагога, Вчителя. Талановитий вчений, високоосвічений, з широкими науковими інтересами він є одним із фундаторів біохімії сільськогосподарських тварин. Найкраща пам'ять про Олексія Васильовича – це його праці, його учні. В житті і науці з часом все змінюється – теорії, пояснення, пізнаються нові закони, знання стають глибшими й реальнішими. Однак «есть вещи, которые остаются от ушедших ученых: их нравственные поступки, их нравственные правила, законы порядочности. Они передаются от учеников к ученикам учеников» (Д. Гранин). Саме тому, ювілеї

слід відзначати завжди, бо вони дають підґрунтя для роздумів і оцінок. Щоб відновити зв'язок часу, важливо знати праці людей, які є славою і гордістю країни, стиль їхнього мислення та роботи, кодекс честі, моральні правила та уподобання, як основу становлення нової генерації науковців.

Геннадій Федорович Жегунов, доктор біологічних наук, професор;

Галина Григорівна Покусай, кандидат біологічних наук, доцент;

Валентина Вікторівна Кізлик, кандидат біологічних наук, доцент;

Таїсія Іванівна Грищан, кандидат хімічних наук, доцент;

Василь Юхимович Штих, доцент;

Наталя Іванівна Гладка, кандидат с.-г. наук, ст. викладач;

Вікторія Олександрівна Приходченко, кандидат с.-г. наук, ст. викладач;

Ірина Олександрівна Костюк, асистент

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСОРА
ОЛЕКСІЯ ВАСИЛЬОВИЧА ЧЕЧОТКІНА

4 березня 1930	Народився у селі Кукуївка Валуйського району Белгородської області в селянській родині
1937-1941	Учень Кукуївської початкової школи
1943-1946	Навчання в Должанській семирічній школі Белгородської області
1946-1949	Навчання в зооветеринарному технікумі ім. Г. В. Плеханова Грязинського району Липецької області
Вересень 1949- серпень 1950	Виконувач обов'язків лікаря-епізоотолога Райсільгоспвідділу при Уразівському райвиконкомі Курської області
1950-1955	Студент Харківського ветеринарного інституту (ХВІ)
1955-1958	Аспірант при кафедрі органічної та біологічної хімії ХВІ
1958-1963	Асистент кафедри органічної та біологічної хімії ХВІ, потім Харківського зооветеринарного інституту (ХЗВІ)
1959	Захистив дисертацію за темою «Особенности функциональной активности печени у кур с разным направлением продуктивности»; Присуджено науковий ступінь кандидата біологічних наук за спеціальністю «Біохімія»
1963-1971	Доцент кафедри хімії та біологічної хімії ХЗВІ
1963	Присвоєно вчене звання доцента
1968	Захистив дисертацію за темою «Обмін білка та нуклеїнових кислот у тканинах курей залежно від віку, фізіологічного стану організму, гетерозису та умов середовища»

1970	Присуджено науковий ступінь доктора біологічних наук з курсу органічної та біологічної хімії; За активну трудову та суспільно-політичну діяльність нагороджений медаллю «За доблесну працю»
1971-1977; 1977-2002	Завідувач кафедри органічної і неорганічної хімії; хімії і біохімії сільськогосподарських тварин
1972	Присвоєно вчене звання професора по кафедрі «Хімія і біохімія» (курс біологічної хімії)
1988	Нагороджений медаллю «Ветеран праці»
1989, 1991	Нагороджений Почесними Грамотами Президії Верховної Ради УРСР за суттєвий вклад в підготовку спеціалістів народного господарства, впровадження наукових досліджень в сільськогосподарське виробництво
20 вересня 2001	Указом Президента України присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України»
23 травня 2002	Пішов з життя. Похований у Малій Данилівці.

За вагомий вклад в організацію підготовки науково-педагогічних кадрів та плідну підготовку висококваліфікованих фахівців для сільського господарства нагороджений почесними грамотами Управління вищої та середньої спеціальної освіти Держагропрому СРСР, Міністерства сільського господарства СРСР, знаком «Відмінник вищої освіти», численними грамотами та подяками Харківського зооветеринарного інституту. Багато років був членом ВАК СРСР і членом ВАК України.

**БІОЕНЕРГЕТИЧНІ ПРОЦЕСИ У МІТОХОНДРІЯХ ПЕЧІНКИ КУРЧАТ
ПРИ РІВНІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ВІТАМІНАМИ А І Е
КУРЕЙ-НЕСУЧОК**

Чечоткін О. В., Костюк І. О.
Харківський зооветеринарний інститут

Передрук зі збірника:
**«Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини:
збірник наукових праць Харківського зооветеринарного
інституту. Вип. 4(28). Т. 2. Ветеринарні науки. –
Харків : РВВ ХДЗВА, 1998. – 136 с.»**

У роботі вивчали вплив забезпеченості курей-несучок ретинолом, альфа-токоферолом на біоенергетичні процеси у печінці курчат раннього віку. Доведено необхідність додаткового введення вітамінів А і Е у раціон курей-несучок маточного поголів'я. Встановлено, що вітамін Е стимулює тканинне дихання, а гіперدوزи вітаміну А негативно впливають на процес окислювального фосфорилування у мітохондріях печінки курчат.

Препарати вітамінів А і Е широко застосовують у птахівництві з метою лікування і профілактики гіповітамінозів, а також для поліпшення м'ясної і яєчної продуктивності птахів.

На даний час існує багато відомостей про біологічні ефекти вітамінів А і Е. Так вітамін А впливає на синтез глікопротеїнів, приймає участь у фоторецепції, у формуванні імунітету, необхідний для нормального функціонування слизових оболонок, безпосередньо впливає на біосинтез білку на етапі рекогніції.

Вітамін Е відомий як антиоксидант необхідний для росту, розвитку організму і репродуктивної функції. Встановлено, що вітаміни А і Е входять до складу біологічних мембран, у тому числі і мембран мітохондрій. Існуюча на даний час мембранна теорія дії альфа-токоферолу розглядає його як фактор стабілізації і резистентності ліпопротеїнової мембрани. Але функція вітаміну Е у біологічних мембранах не обмежується тільки взаємодією з арахідоною кислотою у фосфоліпідному шарі, і остаточно не встановлена. Між вітамінами А і Е відбувається певна взаємодія у процесі травлення, всмоктування і накопичення у організмі. Так вітамін Е виконує зберігаючу функцію щодо запасів вітаміну А у печінці та інших тканинах. В залежності від кількості ретинолу і альфатокоферолу у раціоні курей-несучок, відбувається їх накопичення у печінці і яєчному жовтку. Так Сурай П. Ф. та Іонов І. А. (1994) відмічають, що вітамін А здатний дуже швидко переходити в яйце із кормів. Під час згодовування птахам маточного поголів'я гіпердоз вітаміну А, концентрація його в жовтку зростає вже на третій день. За даними цих же авторів відомо, що концентрація вітаміну Е у печінці курчат 1-добового віку визначається, головним чином, рівнем годівлі маточного поголів'я.

Отже, дослідження сумісної дії вітамінів А і Е необхідне для розкриття їх біологічної ролі, раціонального застосування у годівлі сільськогосподарських птахів і у ветеринарній практиці.

Метою даної роботи є вивчення впливу забезпеченості вітамінами А і Е курей-несучок на біоенергетичні процеси у мітохондріях печінки курчат.

Матеріали і методи дослідження. Досліди проводили на курчатах породи род-айланд, віком 1 доба. Курчат отримали від поголів'я курей-несучок, у раціон яких з початку періоду яйцекладіння додатково вводили вітаміни А і Е. В залежності від дози вітамінів було сформовано 7 груп курей. Контрольна група отримувала стандартний раціон, що містить 10 г/т вітаміну Е і 10 млн ІО/т вітаміну А (згідно з нормами, розробленими УНДП, 1983 року).

Група	Вітамін А млн ІО/г	Вітамін Е г/г
1	10	10
2	0	10
3	100	10
4	400	10
5	10	0
6	10	100
7	10	100

Об'єктом досліджень були мітохондрії печінки курчат віком 1 доба, отриманих від дослідних груп курей. Визначали швидкості поглинання кисню V₂, V₃, V₄, V_{днф} полярографічним методом, за допомогою закритого кисневого електроду Кларка.

Із кожної групи курчат відбирали по 5-10 голів. Мітохондрії виділяли методом диференційного центрифугування у середовищі, що містить сахарозу (0,25 мМ), тріс-НСІ (5мМ), ЕДТА (1 мМ), при рН=7,2. Використовували субстрати окислення – сукцинат і 2-оксоглутарат. Розраховували коефіцієнт дихального контролю за Ларді (V₃/V₂) і за Чансом (V₃/V₄), АДФ/О та інтенсивність фосфорилування. Визначали концентрацію вітамінів А і Е у жовтку і печінці курчат.

Результати досліджень показали, що при різному рівні ретинолу і альфатокоферолу у раціонах маточного поголів'я курей змінюється якість яєць. Вітаміни А і Е впливають на інтенсивність тканинного дихання і окислювального фосфорилування у мітохондріях печінки курчат.

Швидкості окислення субстратів сукцинату і 2-оксоглутарату V₂, V₃, V₄ нижчі у всіх дослідних групах, окрім 7 групи з 20-кратною дозою альфатокоферолу. V₂ – початкова швидкість окислення є найбільш важливою для оцінки функціонального стану дихального ланцюга. На 2-оксоглутараті швидкість V₂ була найнижчою у досліді в групах 2 і 4 (без ретинолу і 40-кратна доза ретинолу відповідно). На сукцинаті аналогічні зміни були у 2 групі і у 5й (без альфа-токоферолу).

Дихальний контроль за Ларді у всіх групах, окрім 7 (20-кратна доза вітаміну Е) нижчий ніж у контрольній групі. На 2-оксоглутараті найвищий цей показник у 2 групі. Це свідчить про високу реактивність фосфорилування і, можливо, є проявом дефіциту АДФ.

Коефіцієнт дихального контролю за Чансом показує ступінь сполучення дихання і окислювального фосфорилування. На обох субстратах найвищий цей коефіцієнт у групі 6, з 10-кратною дозою вітаміну Е. Низький дихальний контроль за Чансом у групі з 40-кратною дозою вітаміну А.

Ефективність фосфорилування (АДФ/О) найвища у групах з 10- і 20-кратною дозою вітаміну Е (на 2-оксоглутараті). Інтенсивність фосфорилування на 2-оксоглутараті у всіх дослідних групах не перевищує контрольної. При окисненні обох субстратів найнижча інтенсивність фосфорилування у групі з 40-кратною дозою вітаміну А.

Висновки: На підставі отриманих результатів доведено, що кількість вітамінів А і Е у кормах курей-несучок впливає на біоенергетичні процеси у печінці курчат раннього віку. Концентрація ретинолу і альфа-токоферолу у жовтку впливає на інкубаційні якості яєць і одержання молодняка. Встановлено, що вітамін Е у великих кількостях (10-20 дози) стимулює процес тканинного дихання і швидкість фосфорилування. Застосування 40-кратної дози вітаміну А призводить до зниження АДФ/О, швидкості фосфорилування і дихального контролю за Чансом, тобто негативно впливає на процес окислювального фосфорилування.

Таким чином, біоенергетичні процеси у мітохондріях печінки курчат змінюються при різному рівні вітамінів А і Е у кормах курей-несучок. Гіпердози альфа-токоферолу стимулюють тканинне дихання, а ретинол у великих кількостях негативно впливає на процес окислювального фосфорилування.

**ВПЛИВ АУРОФУЗАРИНУ І ВІТАТІУРАМУ НА АКТИВНІСТЬ
ФЕРМЕНТІВ ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІНУ В КІСТКОВІЙ
ТКАНИНІ КУРЧАТ**

Чечоткін О. В. (доктор біологічних наук),
Кучеренко О. Н. (кандидат біологічних наук),
Жукова І. О. (кандидат ветеринарних наук),
Ватолінська Л. І. (асистент)
Харківський зооветеринарний інститут

Передрук зі збірника:
**«Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини:
збірник наукових праць Харківського зооветеринарного
інституту. Вип. 4(28). Т. 2. Ветеринарні науки. –
Харків : РВВ ХДЗВА, 1998. – 136 с.»**

Вивчалась токсична дія нового фунгіциду вітатіураму і мікотоксину ауурофузарину на ключові ферменти вуглеводного обміну в кістковій тканині курчат порід род-айленд і білий леггорн. Дані препарати згодовувались курчатам в різних дозах протягом двох і трьох тижнів. Інтенсивність обміну вуглеводів визначалась на підставі вивчення активності ферментів альдолази, фосфорилази і лужної фосфатази. Показано, що ауурофузарин і вітатіурам дезорганізують активність ферментів вуглеводного обміну. Ступінь токсичності пояснюється з точки зору структури і дози вітатіураму і ауурофузарину.

На сьогодні суттєвою проблемою в тваринництві є забруднення кормів хімічними і біологічними отрутами, які використовуються для боротьби з шкідниками зернових культур, або з'являються в процесі зберігання під впливом мікроскопічних грибів.

Для боротьби з шкідниками і профілактики захворювань широко використовуються нові хімічні сполуки, до яких належить фунгіцид вітатіурам (тетраметилтіурамдисульфід). Останній широко використовується для обробки насіння злакових з метою профілактики грибкових захворювань рослин. Насіння і інші частини рослин можуть використовуватися для годівлі свиней і птиці.

Джерелом мікотоксинів, в тому числі димерного нафтохінону ауурофузарину є мікроскопічні гриби *Fusarium culmorum* та *Fusarium*

gramineatum, котрі часто забруднюють комбікорми для птиці. Ауурофузарин, як і інші мікотоксини кормів знижують імунний захист курей, несучість, зберігання поголів'я, відновлювальні функції і якість яєць.

Метою даної роботи було вивчення токсичної дії пестициду вітатіураму і мікотоксину ауурофузарину на показники активності ферментів вуглеводного метаболізму в кістковій тканині курчат.

Перша серія дослідів виконана на двох групах курчат породи род-айленд віком 5 діб на базі лабораторії фізіології УНДП. Перша група служила контролем, одержувала корм і утримувалась у відповідності з нормами УНДП, друга – дослідна, курчата якої одержували комбікорм, з 2 % забрудненого ауурофузарином преміксу (початкова доза – 3,5 г/кг премікса). Птиця споживала комбікорм з ауурофузарином протягом трьох тижнів. Забій курчат проводили в 14- і 28-добовому віці.

Друга серія дослідів виконана на курчатах породи білий леггорн у 60-денному віці, з яких були сформовані чотири групи по 15 голів в кожній. Перша група курчат (контроль) не одержувала вітатіураму, друга, третя і четверта групи одержували фунгіцид в дозах 100, 200 і 400 мг на 1 кг комбікорму відповідно протягом 10 діб.

В кістковій тканині (великогомілкова кістка) обох серій дослідів визначали активність ферментів анаеробного гліколізу альдолази методом В. Кульганека і Р. Клашке, фосфорилази – Д. Л. Фердмана і Е. Ф. Сопіна і лужної фосфатази – Н. Л. Докторович.

В групі курчат, котрим давали ауурофузарин, спостерігали гальмування добового приросту, оперення і подальше зниження збереження поголів'я.

Дані про активність ферментів гліколізу в кістковій тканині приведені в таблиці 1.

Таблиця 1. Вплив ауурофузарину на активність ферментів в кістковій тканині курчат

Група	Активність ферментів		
	альдолаза	фосфорилаза	фосфатаза
14 діб			
1	0,079±0,014	2,288±0,248	
2	0,092±0,011	2,146±0,214	
28 діб			
1	0,306±0,019	2,517±0,089	0,059±0,010
2	0,281±0,029	3,018±0,175	0,039±0,005

Фермент фосфорилаза є ключовим каталізатором розщеплення глікогену до глюкозо-1-фосфату і перетворення в глюкозо-6-фосфат анаеробного окислення глюкози. З віком в кістках контрольної групи активність цього ферменту збільшувалась на 20 %, що відповідає фізіологічній нормі. В 14-добовому віці у курчат контрольної групи ауурофузарин гальмує активність цього ферменту на 6 % ($P>0,05$), через 14 діб – підвищує на значущу величину (19,9 %, $P<0,05$) в порівнянні з контролем.

Активність же альдолази, яка розщеплює фруктозо-1,6-дифосфат до фосфотриоз у контрольній групі різко підвищується з 14 до 28 діб (в 4 рази), а у дослідних курчат в 14 діб зростала на незначну величину ($P>0,1$) і суттєво (на 8,8 %) знижувалась в 28 діб при невисокій математичній вірогідності (тенденція).

Активність лужної фосфатази визначалась тільки в 28-добовому віці, яка під впливом мікотоксину гальмувалась більш ніж на 50 % при достатньому критерії вірогідності ($P<0,1$).

Наведені дані свідчать, що мікотоксин ауурофузарин певним чином дезорганізує функціональну активність ферментів гліколізу, особливо через два тижні після його введення в організм курчат. Зниження активності фосфатази негативно позначається на мінералізації органічного матрикса кісток, що знаходиться в прямому зв'язку з гальмуванням добових приростів.

Дію вітатураму на активність ферментів гліколізу ілюструє таблиця 2.

Таблиця 2. Вплив вітатіураму на активність ферментів в кістковій тканині курчат

Група	Активність ферментів		
	альдолаза	фосфорилаза	фосфатаза
Контроль (1)	0, 295±0,026	13,562±1,163	1, 071±0, 138
Дослідна (2)	0, 304±0,026	13,844±1,651	1,130±0,122
Дослідна (3)	0, 280±0,025	15,197±0,855	0, 861±0,088
Дослідна (4)	0, 281±0,022	11,660±2,478	1, 306±0,197

Протягом досліджень курчата мали стандартну масу тіла (840-860 г), яка суттєво не змінювалась за 10 діб досліду і клінічна птиця була здоровою. Активність ферменту альдолази в кістках курчат контрольної і дослідної груп залишалась без суттєвих змін, крім деякого зниження в кістковій тканині курчат третьої і четвертої груп. В зв'язку з функцією альдолази знаходяться показники активності фермента фосфорилази кісткової тканини, за винятком підвищення його активності на 4-14,5 % ($P < 0,05$) 3 і 4 групах.

Активність лужної фосфатази не змінювалась у курчат другої групи, але знижувалась в кістках третьої групи і підвищувалась в четвертій групі на 21,9 % при малій математичній вірогідності. Останнє підтверджується результатами навантаження неорганічного фосфору в реакційному середовищі інкубації кісткового гемогенату.

Висновки. Споживання курчатами ауорофузарину дезорганізує активність ключових ферментів гліколізу в кістковій тканині, при цьому активність альдолази і фосфатази зменшується, а фосфорилази підвищується.

Введення курчатам вітатіураму з кормом в дозах 100, 200 і 400 мг/кг не має суттєвого впливу на активність альдолази, збільшує каталітичні функції в дозах 200 і 400 мг/кг комбікорму. Ауорофузарин і вітатіурам неоднозначно впливають на активність ферментів гліколізу в кістковій тканині курчат, що пов'язано з різним походженням і структурою токсинів.

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПУБЛІКАЦІЙ*

Без здатності до власного мислення, без вміння виробляти власну думку, без бажання цю думку відстоювати безглуздо навіть намагатися вибрати для себе в якості поля діяльності науково-дослідну роботу

А. М. Прохоров

1958

1. **Особенности** функциональной активности печени кур с разным направлением продуктивности : автореф. дис. ... канд. биол. наук / Алексей Васильевич Четкин. – Харьков, 1958. – 18 с.

2. **Вікові** зміни деяких біохімічних показників у печінці курей різної продуктивної спрямованості / О. В. Четкін // Український біохімічний журнал. – 1958. – Т. 30, № 4. – С. 494-506.
3. **Некоторые** вопросы обмена веществ в печени кур с разным направлением продуктивности / А. В. Четкин // Птицеводство. – 1959. – № 9. – С. 30-32.

1959

4. **Возрастная** динамика содержания белка и нуклеиновых кислот в печени кур разного направления продуктивности / А. В. Четкин // Птицеводство. – 1959. – № 11. – С. 23-26.
5. **Особенности** функциональной активности печени у кур разного направления продуктивности / А. В. Четкин // Тезисы докладов Всесоюзного совещания по физиологии и биохимии сельскохозяйственных животных, Ленинград, 29 января-3 февраля 1959 г. – Москва ; Ленинград, 1959. – С. 179-180.

* Матеріали розміщені за роками видань, а в межах року – в алфавітному порядку в такій послідовності: спочатку книги і брошури, за ними статті в збірниках та періодичних виданнях

1960

6. **Возрастные**, функциональные и породные особенности белкового, нуклеинового и минерального обмена у кур разного хозяйственного направления / Е. С. Савронь, А. В. Чечеткин, Л. П. Резниченко // Регуляция обмена тепла и других функций у сельскохозяйственных животных в условиях высоких температур. – Краснодар, 1960. – С. 230-233.
7. **Нуклеиновые** кислоты в печени кур в связи с возрастом и физиологическим состоянием организма / А. В. Чечеткин // Сборник работ молодых ученых : доклады на III научной конференции аспирантов, 2-4 марта 1960 г. / Всесоюзный НИИ птицеводства. – Москва, 1960. – Вып. 3. – С. 156-164.

1961

8. **Возрастные** особенности белкового и минерального обмена у кур / Е. С. Савронь, А. В. Чечеткин, Л. П. Резниченко // Сборник материалов V научной конференции по возрастной морфологии, физиологии и биохимии. – Москва, 1961. – С. 281-282.
9. **Возрастные**, функциональные и породные особенности азотистого обмена у кур / А. В. Чечеткин // Материалы Всесоюзной конференции по биохимии сельскохозяйственных животных. – Москва, 1961. – Вып. 1. – С. 92-93.
10. **Возрастные**, функциональные и породные особенности белкового и минерального обмена у кур / А. В. Чечеткин, Е. С. Савронь, Л. П. Резниченко // Регуляция обмена тепла и других функций у сельскохозяйственных животных в условиях высоких температур : доклады Всесоюзной конференции. – Краснодар, 1961. – С. 74-76.
11. **Изменения** содержания белка и нуклеиновых кислот в яйцеводе кур разного хозяйственного направления / А. В. Чечеткин // Материалы Всесоюзной конференции по биохимии сельскохозяйственных животных. – Москва, 1961. – Вып. 1. – С. 123-124.
12. **Обмен** белка и энергетика активных фосфатов в тканях цыплят / Е. С. Савронь, А. В. Чечеткин, Г. И. Киселев, М. Г. Курдюков // Вестник сельскохозяйственной науки. – 1961. – №. 12. – С. 95-98.
13. **Обмен** веществ у кур в онтогенезе и при гетерозисе / Е. С. Савронь, А. В. Чечеткин, Г. И. Киселев // Материалы V Международного биохимического конгресса, Москва, 10-16 августа 1961 г. – Москва, 1961. – С. 506.

1962

14. **Онтогенетические** особенности белкового и нуклеопротеидного обмена в тканях цыплят / А. В. Чечеткин, Е. С. Савронь // Сборник работ молодых ученых : доклады на IV научной конференции аспирантов, 22-24 марта 1961 г. / Всесоюзный НИИ птицеводства. – Москва, 1962. – Вып. 4. – С. 183-192.
15. **Про хімічний** склад тканин помісних курчат та курчат вихідних порід різного віку / О. В. Чечоткін // Український біохімічний журнал. – 1962. – Т. 34, № 2. – С. 262-269.

1963

16. **Возрастные** и функциональные особенности обмена белка и фосфорных соединений в яйцеводе кур разного хозяйственного направления / А. В. Чечеткин // Научные труды зоотехнического факультета Харьковского зооветеринарного института. – Киев, 1963. – Т. 1 (12) : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 84-89.
17. **Возрастные** изменения обмена белка, нуклеиновых кислот и лабильных фосфатов в некоторых органах кур / А. В. Чечеткин, Г. И. Киселев // Материалы шестой научной конференции по возрастной морфологии, физиологии и биохимии животных. – Москва, 1963. – С. 359.
18. **Изменения** обмена веществ в яйцеводе кур в связи с яйцекладкой / А. В. Чечеткин, Е. С. Савронь // Материалы докладов Всесоюзной научной конференции, посвященной 90-летию Казанского ветеринарного института. – Казань, 1963. – С. 236-264.
19. **Обмін** азотистих та фосфорних сполук у м'язах, печінці та сироватці курчат в залежності від віку та рівня фосфатидної підкормки / В. І. Воронянський, О. С. Савронь, О. В. Чечоткін // Тези доповідей 2-ої республіканської конференції по фізіології та біохімії сільськогосподарських тварин, 23-25 травня 1963 року / Український науково-дослідний інститут фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин. – Львів, 1963. – С. 15-17.
20. **Фосфатидний** концентрат у раціонах курчат / В. І. Воронянський, Г. І. Кисельов, О. С. Савронь, О. В. Чечоткін // Соціалістичне тваринництво. – 1963. – № 7. – С. 53-54.
21. **Функциональная** динамика белка и нуклеиновых кислот в яйцеводе кур / А. В. Чечеткин // Сборник работ молодых ученых / Всесоюзный НИИ птицеводства. – Москва, 1963. – Вып. 5. – С. 247-253.

1964

22. **Белковый** и нуклеиновый обмен у кур разного хозяйственного направления / Е. С. Савронь, А. В. Чечеткин, С. М. Лутай // Тезисы докладов Первого Всесоюзного биохимического съезда, Ленинград, 25-31 января 1964 г. – Ленинград, 1964. – Т. 1. – С. 237.
23. **Динаміка** білка, нуклеїнових кислот, фосфатидів і кислоторозчинного фосфору у тканинах курчат в умовах звичайної годівлі та залежно від рівня фосфатидної підгодівлі / О. В. Чечоткін // Фізіологія і біохімія сільськогосподарських тварин : республіканський міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Київ, 1964. – Вип. 2. – С. 116-122.
24. **Обмен** белка и нуклеиновых кислот в тканях кур клеточного и выгульного содержания / А. В. Чечеткин // Материалы Третьей республиканской конференции по физиологии и биохимии сельскохозяйственных животных. – Львов, 1964. – С. 403-405.
25. **Обмін** азотних і фосфорних сполук у м'язах, печінці та сироватці крові курчат в залежності від віку і рівня фосфатидної підгодівлі / О. С. Савронь, В. І. Воронянський, О. В. Чечоткін // Фізіологія і біохімія сільськогосподарських тварин : республіканський міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Київ, 1964. – Вип. 1. – С. 65-69.
26. **Обмін** білків і фосфорних сполук у курей / О. С. Савронь, О. В. Чечоткін, Г. І. Кисельов, В. І. Воронянський // Тваринництво України. – 1964. – № 8. – С. 53-55.

1965

27. **Белки** и нуклеиновые кислоты в тканях кур на ранних стадиях онтогенеза и при включении в их рацион метионина / В. И. Воронянский, А. В. Чечеткин, Н. Е. Коваленко // Физиология птиц : материалы Всесоюзного совещания по физиологии птиц в Таллине, в сентябре-октябре 1965 г. – Таллин, 1965. – С. 17-18.
28. **Білки** та нуклеїнові кислоти в яйцепроводі курей в залежності від фізіологічного стану організму та стадії формування яйця / О. В. Чечоткін, О. С. Савронь // Тези доповідей 1-го Українського біохімічного з'їзду. – Чернівці, 1965. – С. 415-416.
29. **Динамика** белка, нуклеиновых кислот и фосфолипидов в тканях гусей в постнатальный период / А. В. Чечеткин // Материалы Третьей Всесоюзной конференции по физиологическим и биохимическим основам повышения

продуктивности сельскохозяйственных животных, 28 июня-2 июля 1965 г. / Всесоюзный НИИ физиологии и биохимии сельскохозяйственных животных. – Боровск, 1965. – С. 639-640.

30. **Обмін** білків та фосфорних сполук в деяких тканинах гусей в онтогенезі / О. В. Чечоткін // Тези доповідей 1-го Українського біохімічного з'їзду. – Чернівці, 1965. – С. 57-59.

1966

31. **Азотистый** обмен в тканях цыплят под влиянием метионина / В. И. Воронянский, А. В. Чечеткин // Тезисы докладов Отчетной научной конференции Харьковского зооветеринарного института за 1965 год, 9 февраля 1966 г. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1966. – С. 20-22.
32. **Белок** и нуклеиновые кислоты в тканях цыплят на ранних этапах постнатальной жизни и при гетерозисе / А. В. Чечеткин // Тезисы докладов Отчетной научной конференции Харьковского зооветеринарного института за 1965 год, 9 февраля 1966 г. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1966. – С. 19-20.
33. **Белок** и нуклеиновые кислоты тканей кур в постнатальный период и при гетерозисе / А. В. Чечеткин // Труды Тринадцатого Всемирного конгресса по птицеводству. Доклады на секциях. – Киев, 1966. – С. 248-252.
34. **Влияние** dl-метионина на обмен белка и нуклеиновых кислот в тканях цыплят / А. В. Чечеткин // Материалы Второй Всесоюзной конференции биохимиков сельскохозяйственных вузов, 18-22 мая 1966 г. – Ереван, 1966.
35. **Гетерозис** у кур с точки зрения обмена белков и нуклеиновых кислот в тканях / А. В. Чечеткин // Исследования в птицеводстве : научные труды Харьковского зооветеринарного института. – Киев, 1966. – С. 56-65.
36. **Интенсивность** роста и метаболизм / Е. С. Савронь, Г. И. Киселев, А. В. Чечеткин // Индивидуальное развитие сельскохозяйственных животных и формирование их продуктивности : тезисы докладов межвузовской научной конференции, 20-24 сентября 1966 г. – Киев, 1966. – С. 284.
37. **Метаболизм** в тканях цыплят и взрослых кур при скармливании dl-метионина / А. В. Чечеткин // Материалы Всесоюзного совещания по аминокислотному питанию свиней и птиц, декабрь 1966 г. / Всесоюзный НИИ животноводства. – Москва, 1966.

38. **Метаболизм** в тканях цыплят при мясном откорме и под влиянием НРВ / В. И. Воронянский, Г. И. Киселев, А. В. Чечеткин, В. Д. Шуляк // Материалы 3-го Всесоюзного совещания по изучению и применению нефтяного ростового вещества (НРВ) в сельском хозяйстве. – Баку, 1966. – С. 190-191.
39. **Морфологічні** та біохімічні зміни вилочкової залози гусей в постнатальний період / О. В. Чечоткін, Г. І. Кисельов, М. Ю. Пилипенко // Фізіологія і біохімія сільськогосподарських тварин : республіканський міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Київ, 1966. – Вип. 4. – С. 116-122.
40. **Обмен** белка, нуклеиновых кислот и фосфорных соединений в некоторых тканях гусей в онтогенезе / Е. С. Савронь, В. И. Воронянский, Г. И. Киселев, А. В. Чечеткин // Тезисы докладов Отчетной научной конференции Харьковского зооветеринарного института за 1965 год, 9 февраля 1966 г. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1966. – С. 17-18.
41. **Обмен** белков и нуклеиновых кислот в тканях кур в связи с возрастом и физиологическим состоянием организма / Е. С. Савронь, А. В. Чечеткин, С. М. Лутай // Биохимия высокой продуктивности животных / Всесоюзная академия сельскохозяйственных наук им. В. И. Ленина. – Москва, 1966. – С. 159-176.
42. **Явление** гетерозиса при выращивании цыплят на мясо / Г. К. Исса, А. В. Чечеткин // Исследования в птицеводстве : научные труды Харьковского зооветеринарного института. – Киев, 1966. – С. 36-45.

1967

43. **Практикум** по биохимии животных / Е. С. Савронь, В. И. Воронянский, Г. И. Киселев. – Москва : Высшая школа, 1967. – 232 с.
Авторами также являются : А. В. Чечеткин, Н. Л. Докторович.

44. **Белок** и нуклеиновые кислоты в яйцеводе кур в зависимости от физиологического состояния организма и стадии формирования яйца / А. В. Чечеткин // Физиология и биохимия сельскохозяйственных животных : республиканский межведомственный тематический научный сборник. – Киев, 1967. – Вып. 5. – С. 81-84.
45. **Динамика** белка, нуклеиновых кислот и фосфолипидов в тканях гусей в постнатальний період / А. В. Чечеткин // Физиология и биохимия сельскохозяйственных животных : республиканский межведомственный тематический научный сборник. – Киев, 1967. – Вып. 5. – С. 90-93.

46. *Метіонін* у раціонах курчат / Г. І. Кисельов, О. В. Чечоткін, В. І. Воронянський, М. Є. Коваленко // Тваринництво України. – 1967. – № 1. – С. 11-12.

47. *Обмен* белка и фосфорных соединений в тканях цыплят под влиянием D-метионина и нефтяного ростового вещества / А. В. Чечеткин // Научные труды Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1967. – Т. 2(26) : Борьба с болезнями сельскохозяйственных животных. – С. 232-236.

1968

48. *Обмен* белка и нуклеиновых кислот в тканях кур в зависимости от возраста, физиологического состояния организма, гетерозиса и условий среды : автореф. дис. на соискание ученой степени доктора биологических наук / Алексей Васильевич Чечеткин ; Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1968. – 39 с.

49. *Некоторые* биохимические показатели гетерозиса у птиц / А. В. Чечеткин // Доклады ВАСХНИЛ. – Москва, 1968. – Серия : Генетика и разведение. – С. 130-137.

50. *Половые* особенности обмена азотистых и фосфорных соединений в тканях птиц / А. В. Чечеткин // Научные труды Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1968. – Т. 3(14) : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 208-214.

1969

51. *Обмен* белка, нуклеиновых кислот и низкомолекулярных соединений в тканях мясных цыплят / М. Т. Таранов, А. В. Чечеткин // Физиолого-биохимические основы повышения продуктивности сельскохозяйственной птицы : тезисы докладов и проект рекомендаций симпозиума, 9-12 сентября 1969 г. – Москва, 1969. – С. 25-27.

1970

52. *Возрастные* и функциональные изменения фосфорных соединений и активности аденозинтрифосфатазы в митохондриях печени кур / А. В. Чечеткин, В. В. Лупашко // Научные труды Харьковского зооветеринарного

института. – Харьков, 1970. – Т. 5(16) : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 258-264.

53. **К методике** определения низкомолекулярных фосфатов, лактата и гликогена в мышцах птиц / А. В. Чечеткин, В. В. Лупашко // Научные труды Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1970. – Т. 5(16) : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 265-270.

1971

54. **Влияние** алиментарных факторов на сопряженность окисления и фосфорилирования в мышцах кур / А. В. Чечеткин, С. В. Темнохуд // Сельскохозяйственная биология. – Москва, 1971. – Т. 6, № 6. – С. 904-908.

55. **Метаболизм** в тканях цыплят при мясном откорме под влиянием нефтяного ростового вещества / А. В. Чечеткин, В. И. Воронянский, И. В. Кириченко // НРВ в сельском хозяйстве. – Баку, 1971. – С. 60-69.

56. **Метаболизм** в тканях цыплят чистых и гетерозиготных форм / В. И. Воронянский, Н. И. Карташов, Н. Л. Докторович, А. В. Чечеткин // Материалы 2-го Украинского биохимического съезда. – Львов, 1971. – С. 193-197.

1972

57. **Влияние** продолжительности скармливания больших доз жира на окислительные процессы в организме растущих кур / А. В. Чечеткин, С. В. Темнохуд // Материалы 2-й конференции молодых ученых по генетике и разведению сельскохозяйственных животных / Всесоюзный НИИ разведения и генетики сельскохозяйственных животных. – Ленинград, 1972. – Т. 2. – С. 141-143.

58. **Деякі** сторони обміну електролітів у кістковій тканині курчат / О. В. Чечоткін, Н. Л. Докторович // Український біохімічний журнал. – 1972. – Т. 44, № 5. – С. 607-610.

59. **Изменение** в тканях цыплят и взрослых кур при скармливании синтетического метионина / А. В. Чечеткин, Г. И. Киселев, И. В. Кириченко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института, Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1972. – Т. 92. – С. 126-130.

60. **Метаболизм** в тканях цыплят и взрослых кур при скармливании синтетического метионина / И. В. Кириченко, Н. Е. Коваленко, А. В. Чечеткин // Труды Харьковского сельскохозяйственного института,

Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1972. – Т. 92. – С. 72-76.

61. **Некоторые** черты обмена углеводов и фосфорных соединений у кур прямого и обратного скрещиваний / В. В. Лупашко, А. В. Чечеткин, И. В. Кириченко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института, Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1972. – Т. 168 : Борьба с болезнями сельскохозяйственных животных. – С. 237-238.

1973

62. **Некоторые** показатели углеводно-фосфорного обмена в мышцах кур чистых пород помесей первого поколения / В. В. Лупашко, А. В. Чечеткин // Труды Харьковского сельскохозяйственного института, Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1973. – Т. 187 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 98-103.

63. **Обмен** белка, нуклеиновых кислот и низкомолекулярных фосфорных соединений в рибосомах и митохондриях печени мясных цыплят и при гетерозисе / А. В. Чечеткин, И. В. Кириченко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института, Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1973. – Т. 187 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 93-97.

1974

64. **Взаимосвязи** показателей обмена веществ в тканях с продуктивностью и устойчивостью к лейкозам гибридных кур / А. В. Чечеткин, И. В. Кириченко, В. В. Кочеткова, Ю. Н. Зеленский // Труды Харьковского сельскохозяйственного института, Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1974. – Т. 199 : Меры борьбы с болезнями сельскохозяйственных животных. – С. 74-80.

65. **Влияние** заболеваний печени на обмен эстрогенов и процессы остеогенеза в организме половозрелых кур / А. В. Чечеткин, Н. Л. Докторович // Труды Харьковского сельскохозяйственного института, Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1974. – Т. 199 : Меры борьбы с болезнями сельскохозяйственных животных. – С. 67-70.

66. **Влияние** премиксов на рост и показатели обмена у цыплят-бройлеров / А. В. Чечеткин, И. В. Кириченко, В. В. Кочеткова // Труды Харьковского сельскохозяйственного института, Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1974. – Т. 198 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 188-199.

67. *Працюють* молоді науковці / О. Чечоткін // Ленінський шлях. – 1974. – 29 січня.

1975

68. *Изменения* концентрации гликогена в мышцах кур в связи с возрастом и продуктивной направленностью линий и их гибридов / А. В. Чечеткин, В. В. Лупашко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1975. – Т. 213 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 158-161.

1976

69. *Взаимосвязь* химического состава и физических свойств скорлупы яиц кур с выводимостью цыплят / А. В. Чечеткин, Н. Л. Докторович, А. З. Смелов // Труды Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1976. – Т. 227 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 92-97.

70. *Некоторые* показатели обмена углеводов и фосфорных соединений в митохондриях печени кур в связи с возрастом и явлением гетерозиса / А. В. Чечеткин, В. В. Лупашко // Биохимия митохондрий : тезисы докладов. – Одесса, 1976. – С. 77.

1977

71. *До історії* біохімії в Харківському зооветеринарному інституті / О. В. Чечоткін, М. І. Карташов, В. І. Воронянський // Тези симпозіальних доповідей 3-го Українського біохімічного з'їзду, серпень 1977 р. – Донецьк, 1977. – С. 197-198.

72. *Енергетичні* процеси у мітохондріях печінки курей з різною кількістю ретинолу і токоферолу / О. В. Чечоткін // Тези симпозіальних доповідей 3-го Українського біохімічного з'їзду, серпень 1977 р. – Донецьк, 1977. – С. 25-26.

73. *Количественная* схема обмена азотистых веществ в организме кур / А. В. Чечеткин, С. В. Темнохуд, И. В. Кириченко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1977. – Т. 236 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 152-155.

74. *Особенности* обміну речовин в тканинах курей вихідних форм та при гетерозисі / О. В. Чечоткін, Г. Г. Покусай, Н. Л. Докторович [та ін.] // Тези

симпозіальних доповідей 3-го Українського біохімічного з'їзду, серпень 1977 р. – Донецьк, 1977. – С. 230-232.

Авторами також є : В. В. Лупашко, В. В. Кочеткова

1978

75. **Внутриклеточное** распределение рибонуклеиновых кислот в печени эмбрионов и цыплят линейных леггорнов и их гибридов первого поколения / А. П. Лазарев, А. В. Чечеткин, Б. Д. Кальницкий // Бюллетень Всесоюзного научно-исследовательского института физиологии, биохимии и питания сельскохозяйственных животных / Всесоюзная академия сельскохозяйственных наук. – Боровск, 1978. – Вып. 1(48). – С. 68-71.
76. **Некоторые** особенности обмена белков и нуклеиновых кислот в тканях цыплят-бройлеров в зависимости от лизинового питания / А. В. Чечеткин, В. И. Воронянский // Труды Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1978. – Т. 245 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 122-130.

1979

77. **Возрастные** изменения общего белка и гликогена в печени и мышцах цыплят линейных и помесных форм / А. В. Чечеткин // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1979. – Т. 264 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 128-133.
78. **Синтез** белков в печени линейных и гибридных эмбрионов и цыплят / А. В. Чечеткин, А. П. Лазарев, В. В. Кочеткова // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1979. – Т. 261 : Меры борьбы с болезнями сельскохозяйственных животных. – С. 86-90.
79. **Содержание** электролитов и воды в разных отделах яйцевода кур-несушек / А. В. Чечеткин, Н. Л. Докторович, О. Н. Кучеренко, М. М. Шлаин // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1979. – Т. 264 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 152-156.

1980

80. **Практикум** по биохимии сельскохозяйственных животных / [под ред. А. В. Чечеткина ; А. В. Чечеткин, В. И. Воронянский, Г. Г. Покусай и др.]. – Москва : Высшая школа, 1980. – 303 с.

Авторами также являются : Н. И. Карташов Н. Л. Докторович, И. В. Кириченко.

81. **Влияние** факторов витаминного питания на показатели обмена белков, нуклеиновых кислот и гликогена в тканях кур / А. В. Чечеткин, И. А. Иванова // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1980. – Т. 276 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 121-125.

1981

82. **Адаптивные** свойства ферментов некоторых тканей и субклеточных структур в связи с обменом углеводов / А. В. Чечеткин // Сборник рефератов НИР и ОКР. Сельское хозяйство. – 1981. – № 44. – С. 19-20.
83. **Изучение** некоторых показателей обмена углеводов и нуклеиновых кислот в тканях линейных и гибридных кур в онтогенезе и в связи с питанием / А. В. Чечеткин // Сборник рефератов НИР и ОКР. Сельское хозяйство. – 1981. – № 43. – С. 16.
84. **Некоторые** стороны обмена веществ в костной ткани кур / А. В. Чечеткин // Сборник рефератов НИР и ОКР. Сельское хозяйство. – 1981. – № 44. – С. 20.

1982

85. **Биохимия** животных : учебник / под ред. А. В. Чечеткина ; [А. В. Чечеткин, И. Д. Головацкий, П. А. Калиман, В. И. Воронянский]. – Москва : Высшая школа, 1982. – 510 с.

86. **Деякі** показники біоенергетики лінійних та гібридних курей / О. В. Чечоткін, В. В. Лупашко, М. І. Карташов [та ін.] // Тези доповідей 11 з'їзду Українського фізіологічного товариства, Дніпропетровськ, вересень 1982 р. – Київ, 1982. – С. 442.

Авторами також є : В. М. Щегольков, О. В. Великанова.

87. **Деякі** сторони активності білоксинтезуючої системи і окислювальних процесів гепатоцитів лінійних та гібридних курей / О. В. Чечоткін, М. І. Карташов, Г. Г. Покусай // Тези симпозіальних доповідей IV Українського біохімічного з'їзду. – Дніпропетровськ, 1982. – С. 236.

88. **Некоторые** стороны активности белоксинтезирующей системы гепатоцитов линейных и гибридных эмбрионов и цыплят / А. В. Чечеткин, Е. В. Деменко, И. А. Иванова // Материалы Всесоюзного симпозиума по биохимии сельскохозяйственных животных, Витебск, 18-20 мая 1982 г. – Витебск, 1982. – С. 16-18.

1983

89. **Обмен** белков, нуклеиновых кислот и гликогена в печени и мышцах цыплят при голодании / А. В. Чечеткин, Ю. М. Насонов // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1983. – Т. 297 : Интенсификация птицеводства. – С. 44-48.
90. **Опыты** по использованию некоторых растительных отходов фармацевтической промышленности при кормлении бройлеров / А. В. Чечеткин, И. М. Остривной, Л. В. Изосимова // Научно-технический прогресс в племенном и промышленном птицеводстве : тезисы докладов. – Самарканд, 1983. – С. 177-178.
91. **Продуктивная** направленность и активность генного аппарата гепатоцитов кур исходных и гибридных форм / А. В. Чечеткин, Г. Г. Покусай, В. И. Воронянский, А. Т. Коваленко // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1983. – Т. 297 : Интенсификация птицеводства. – С. 22-30.

1984

92. **Practicas** de bioquímica del ganado y aves de corral = практикум по биохимии сельскохозяйственных животных / [A. V. Chechetkin, V. V. Voronianski, G. G. Pokusay y otros]. – Moscu : Editorial Mir, 1984. – 343 s. – (На испанском языке).
Los autores también son : N. I. Kartashov, N. L. Doktorovich, I. V. Kirichenko.

93. **Содержание** компонентов белоксинтезирующей системы клеток белкового отдела яйцевода в различные периоды яйцекладки линейных и гибридных кур / А. В. Чечеткин, А. П. Лазарев, В. В. Кочеткова, Н. Ф. Косенко // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1984. – Т. 309 : Интенсификация птицеводства. – С. 37-44.

1985

94. **Технологические** и биохимические исследования возможностей кормления цыплят-бройлеров растительными отходами фармацевтической промышленности / А. В. Чечеткин, И. М. Остривной, Л. В. Изосимова, И. А. Иванова // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1985. – Т. 316 : Интенсификация птицеводства. – С. 10-21.
95. **Функциональная** характеристика окислительной и фосфорилирующей активности митохондрий мышц яйценосных пород кур в разные периоды онтогенеза и в связи с факторами питания / М. В. Волощенко, А. В. Чечеткин, В. А. Лукьянов // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1985. – Т. 316 : Интенсификация птицеводства. – С. 54-65.

1986

96. **Влияние** факторов ограниченного кормления на энергетический обмен в митохондриях печени в период роста кур / А. В. Чечеткин, М. В. Волощенко // Тезисы докладов 12 съезда Украинского физиологического общества. – Львов, 1986. – Т. 3. – С. 240.
97. **Обмен** белка и нуклеиновых кислот в тканях растущих кур и при ограниченном питании / А. В. Чечеткин, В. И. Воронянский, Г. Г. Покусай, В. А. Лукьянов // Интенсификация птицеводства : тематический сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1986. – С. 16-24.
98. **Окислительные** процессы в митохондриях мышц и печени кур в онтогенезе и в связи с факторами питания / М. В. Волощенко, А. В. Чечеткин, Н. И. Карташов [и др.] // Тезисы стендовых сообщений 5-го Всесоюзного биохимического съезда. – Москва, 1986. – Т. 3. – С. 249.
Авторами также являются : В. В. Лупашко, В. Н. Щегольков.

1987

99. **Возрастные** и функциональные особенности обмена веществ в тканях кур в связи с ограничением кормления в период выращивания / А. В. Чечеткин, Н. И. Карташов, М. В. Волощенко // Тезисы доповідей 5 Українського біохімічного з'їзду. – Київ, 1987. – Т. 1. – С. 170-171.
100. **Действие** филлохинона на содержание токоферола и ретинола в тканях кур и окислительное фосфорилирование в митохондриях печени / А. В. Чечеткин, И. А. Ионов // Научные основы витаминного питания

сельскохозяйственных животных : тезисы докладов 2-го Всесоюзного симпозиума, Юрмала, 17-19 марта 1987 г. – Рига, 1987. – С. 222-225.

1988

101. **Биохимия** с биоорганической химией : методические рекомендации к лабораторным занятиям студентов / А. В. Чечеткин, Н. Л. Докторович. – Харьков : РИО ХЗВИ, 1988. – 64 с.

102. **Накопление** витаминов в организме кур и окислительные процессы в их печени в зависимости от уровня филлохинона в рационе / А. В. Чечеткин, И. А. Ионов // Доклады ВАСХНИЛ. – Москва, 1988. – № 2. – С. 34-36.

1989

103. **Активность** ферментов энергетического метаболизма в связи с возрастом цыплят-бройлеров и использованием нетрадиционных источников протеина / А. В. Чечеткин, И. М. Иванченко // Биохимия с.-х. животных и продовольственная программа : тезисы докладов Всесоюзного симпозиума, 26-28 сентября 1988 г. – Киев, 1989. – С. 5-6.

1990

104. **Метаболизм** белков и нуклеиновые кислоты в печени и мышцах мясных цыплят в связи с возрастом и использованием в рационе кормовой микробной биомассы / А. В. Чечеткин, О. Н. Кучеренко // Проблемы азотистого метаболизма : тезисы докладов Межреспубликанской научно-технической конференции. – Волгоград, 1990. – С. 12-15.

105. **Некоторые** показатели метаболизма белков и нуклеиновых кислот в тканях растущих цыплят / А. В. Чечеткин, В. И. Воронянский, О. Н. Кучеренко, Н. С. Тихомирова // Актуальные проблемы зоотехнической науки и практики : тезисы докладов и научных сообщений областной научно-практической конференции, 10-25 сентября 1990 г. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1990. – Ч. 2. – С. 37-38.

106. **Обменные** процессы в печени и яйцеводе кур под влиянием эстрогенных гормонов и специальной кормовой добавки / Е. В. Кранина, А. В. Чечеткин // Актуальные проблемы зоотехнической науки и практики : тезисы докладов и научных сообщений областной научно-практической конференции, 10-25 сентября 1990 г. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1990. – Ч. 2. – С. 32-33.

1991

107. **Биоэнергетические** процессы в мышцах цыплят-бройлеров в связи с возрастом и элементами новой технологии выращивания / А. В. Чечеткин, Н. Г. Манейло // Интенсификация птицеводства : сборник научных трудов Харьковского государственного аграрного института. – Харьков, 1991. – С. 41-46.
108. **Динамика** биологического окисления субстратов в митохондриях гепатоцитов индеек разного возраста под влиянием фактора обогрева молодняка в период выращивания / А. В. Чечеткин, Н. И. Карташов, М. В. Волощенко [и др.] // Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных и совершенствование мер борьбы с болезнями в условиях интенсивного ведения животноводства и создания фермерских хозяйств : тезисы докладов на Всесоюзной научной конференции, посвященной 140-летию Харьковского зооветеринарного института им. Н. М. Борисенко, 17-22 сентября 1991 г. – Харьков, 1991. – С. 54-55.
Авторами также являются : Г. Г. Покусай, В. В. Лупашко.
109. **Обмен белка** и нуклеиновых кислот в крови и печени цыплят-бройлеров в связи с возрастом и технологией выращивания / А. В. Чечеткин, В. И. Воронянский, О. Н. Кучеренко // Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных и совершенствование мер борьбы с болезнями в условиях интенсивного ведения животноводства и создания фермерских хозяйств : тезисы докладов на Всесоюзной научной конференции, посвященной 140-летию Харьковского зооветеринарного института им. Н. М. Борисенко, 17-22 сентября 1991 г. – Харьков, 1991. – С. 53-54.
Авторами также являются : Н. С. Тихомирова, О. С. Косемян.
110. **Обменные** процессы в печени и яйцеводе кур под влиянием эстрогенных гормонов и специальной кормовой добавки / А. В. Чечеткин, Е. В. Кранина // Интенсификация птицеводства : сборник научных трудов Харьковского государственного аграрного института. – Харьков, 1991. – С. 52-58.
111. **Плюс** хімізація / О. В. Чечоткін // Ленінський шлях. – 1991. – 13 червня.

1992

112. **Обмін** білків та нуклеїнових кислот у курчат-бройлерів під впливом мікрівіту А / О. В. Чечоткін, В. І. Воронянський, О. М. Кучеренко // Тези доповідей VI Українського біохімічного з'їзду / Академія наук України,

Українське біохімічне товариство, Інститут біохімії ім. О. В. Паладіна, Українська сільськогосподарська академія. – Київ, 1992. – Ч. 2. – С. 103.

113. **Обмін** речовин у печінці та яйцепроводі курей в різні періоди яйцеутворення і під впливом регулятивних факторів / О. В. Чечоткін, О. В. Краніна // Українська конференція молодих вчених. – Харків, 1992. – С. 28-29.

1993

114. **Влияние** нетрадиционных премиксов на биохимические и морфологические показатели печени цыплят / А. В. Чечеткин, Н. А. Мусиенко, В. И. Воронянский [и др.] // Материалы научной конференции Белгородского сельскохозяйственного института. – Белгород, 1993. – С. 121-124.

Авторами также являются : О. Н. Кучеренко, Н. С. Тихомирова.

1994

115. **Активність** біоенергетичних процесів мітохондрій м'язів в онтогенезі курчат-бройлерів та вплив на них різних факторів середовища / О. В. Чечоткін // Тези доповідей Всеукраїнської конференції з фізіології і біохімії тварин. – Львів, 1994. – С. 175-176.

116. **Рівень** вітамінів А і Е у раціонах курей-несучок та їх вплив на біоенергетичні процеси у мітохондріях печінки / О. В. Чечоткін, І. О. Костюк, М. В. Волощенко // Тези доповідей Всеукраїнської конференції з фізіології і біохімії тварин. – Львів, 1994. – С. 174-175.

1996

117. **Енергетичні** процеси в мітохондріях печінки курчат при згодовуванні кормів, оброблених вітатіурамом / М. І. Карташов, М. В. Волощенко, І. О. Чечоткіна [та ін.] // Матеріали II Української конференції з птахівництва, Борки, 14- 16 травня 1996 р. – Борки, 1996. – С. 57-58.

Авторами також є : В. В. Лупашко, Г. Г. Покусай.

118. **Обмін** білків і нуклеїнових кислот у індичат-бройлерів в зв'язку з віком та технологією вирощування / О. В. Чечоткін, М. І. Карташов, В. І. Воронянський, О. М. Кучеренко // Проблеми зоотехнії і ветеринарії та шляхи їх вирішення в сучасних умовах : матеріали звітних наукових конференцій інституту за результатами досліджень в 1992 і 1993 роках / Харківський зооветеринарний інститут. – Харків, 1996. – Вип. 1(25). – С. 50-51.

119. **Показники** тканинного дихання і окислювального фосфорилування в печінці курчат при використанні 10-кратної дози альфа-токоферолу / О. В. Чечоткін, І. О. Іонов, І. О. Костюк // Матеріали II Української конференції з птахівництва, Борки, 14- 16 травня 1996 р. – Борки, 1996. – С. 75-76.

120. **Процеси** мінералізації та активність деяких ферментів гліколізу в кістковій тканині курчат, що одержували з кормом аеросил / Н. Л. Докторович, В. В. Лупашко, Г. Г. Покусай [та ін.] // Проблеми зоотехнії і ветеринарії та шляхи їх вирішення в сучасних умовах : матеріали звітних наукових конференцій інституту за результатами досліджень в 1992 і 1993 роках / Харківський зооветеринарний інститут. – Харків, 1996. – Вип. 1(25). – С. 20.

Авторами також є : О. В. Чечоткін, Л. І. Ватолінська.

1997

121. **Вітаміни** групи К : структура, свойства, биологические функции / И. А. Ионов, Н. И. Карташов, П. Ф. Сурай [и др.] ; Институт птицеводства УААН, Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков : [РИО ХЗВИ], 1997. – 389 с.

Авторами также являются : А. В. Чечеткин, Н. И. Сахацкий.

122. **Деякі** показники обміну вуглеводів у кістковій тканині курчат під впливом вітатіураму / О. В. Чечоткін, О. М. Кучеренко, Л. І Ватолінська // Вісник : Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. – Харків, 1997. – Вип. 2 (26). – С. 119-122.

123. **Нарис** історії кафедри біохімії в Харківському зооветеринарному інституті / О. В. Чечоткін // Сучасні проблеми вет. медицини, зооінженерії та технології продуктів тваринництва : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., 9-11 жовтня. – Львів, 1997. – С. 34-35.

1998

124. **Біоенергетичні** процеси у мітохондріях печінки курчат при різній забезпеченості вітамінами А і Е курей-несучок / О. В. Чечоткін, І. О. Костюк // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 1998. – Вип. 4 (28), т. 2. – С. 48-50.

125. **Вплив** ауурофузарину і вітатіураму на активність ферментів вуглеводного обміну в кістковій тканині курчат / О. В. Чечоткін, О. М. Кучеренко, І. О. Жукова, Л. І. Ватолінська // Проблеми зооінженерії та

ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 1998. – Вип. 4 (28), т. 2. – С. 71-73.

2000

126. **Біохімія** сільськогосподарських тварин : підручник / під ред. О. В. Чечоткіна ; О. В. Чечоткін, В. І. Воронянський, М. І. Карташов. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 2000. – 466 с.
127. **Біохімія** тварин з основами фізичної і колоїдної хімії : програма для вищих аграрних закладів освіти III-IV рівнів акредитації / [Д. О. Мельничук, П. В. Усатюк, Н. М. Мельникова та ін.] ; Науково-методичний центр аграрної освіти. – Київ : Аграрна освіта, 2000. – 12 с.
Авторами також є : О. І. Кононський, **О. В. Чечоткін**, В. І. Воронянський, В. Л. Галяс.

128. **Активність** альдолазы и содержание общего белка в мышцах цыплят-бройлеров в зависимости от возраста и фактора питания / А. В. Четкин, В. А. Приходченко // Проблемы зооинженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 2001 – Вип. 9 (33), ч. 2. – С. 215-218.
129. **Активність** некоторых дегидрогеназ цикла Кребса в печени и поджелудочной железе цыплят-бройлеров под влиянием препарата вермикюльтуры / Н. И. Парфилова, А. В. Четкин // Проблемы зооинженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 2001. – Вип. 9 (33), ч. 2. – С. 210-214.

2003

130. **Технологія** виробництва продукції тваринництва : (базова контролююча програма) / Науково-методичний центр аграрної освіти ; [Д. І. Барановський, І. І. Білоконов, О. В. Богдановський та ін. ; Національний аграрний університет, Харківська державна зооветеринарна академія, Білоцерківський державний аграрний університет]. – Київ : Аграрна освіта, 2003. – 177 с.
Авторами також є : І. Р. Будько, В. М. Волощук, В. І. Герасимов, Л. В. Гончарова, Б. М. Гопка, Д. Ю. Григор'єв, Н. Т. Данилевська, Е. Б. Дембійський, М. О. Захаренко, І. І. Ібатулін, Т. Д. Іщенко, М. С. Ківа, В. М. Ключко, М. М. Лемешева, О. М. Маменко, А. Я. Маньковський, Л. О. Марченко, С. А. Осадчий, Т. О. Пархоменко, Є. З. Петруша, М. А. Піпенко, Л. В. Польовий, Я. П. Раковський, Ю. Д. Рубан, Н. А. Сердюкова, О. І. Сокол,

Г. С. Тараненко, Т. О. Тарасова, В. Ф. Товстик, Г. М. Фоменко, М. М. Хмель, М. П. Хоменко, Л. М. Цицюрський, **О. В. Чечоткін**, П. Г. Шевченко, В. І. Шеремета, Г. В. Школіна, М. В. Штомпель, В. Ю. Штих.

131. *Активність* белоксинтезующей системы и энергетических процессов органов и тканей цыплят-бройлеров при применении нетрадиционных факторов питания / А. В. Четкин, Н. И. Парфилова, В. А. Приходченко, А. А. Ломака // Птахівництво : матеріали IV Української конференції по птахівництву з міжнародною участю. – Харків, 2003. – Вип. 53. – С. 347-351.
132. *Гумісол* – перспективна кормова добавка для свиней і птиці / Г. В. Здор, О. В. Чечоткін, Є. З. Петруша [та ін.] // Ефективне птахівництво та тваринництво – 2003. – № 7. – С. 34-35.
Авторами також є : О. С. Котляр, Н. І. Гладка, А. А. Ломака.
133. *Гумісол* – перспективна кормова добавка для свиней і птиці / Г. В. Здор, О. В. Чечоткін, Є. З. Петруша [та ін.] // Птахівництво : матеріали IV Української конференції по птахівництву з міжнародною участю. – Харків, 2003. – Вип. 53. – С. 257-259.
Авторами також є : О. С. Котляр, Н. І. Гладка, В. О. Приходченко, А. А. Ломака.
134. *Гумісол* – у годівлі курчат-бройлерів / О. В. Чечоткін, Н. І. Парфілова, В. О. Приходченко, О. А. Ломака // Сучасне птахівництво. – 2003. – № 12. – С. 4-6.

РЕЦЕНЗІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ О. В. ЧЕЧОТКІНА

135. *Тваринництво* / [за ред. Д. Я. Василенка ; рец. М. Д. Любецький, Д. Д. Логвинов, Ю. Д. Рубан, О. В. Чечоткін, М. Г. Нікітін]. – Київ : Урожай, 1976. – 119 с.
136. *Кормление* сельскохозяйственных животных : методические указания и задания по экспресс-анализу кормов прибором Инфрапид-61 / [рец. А. В. Четкин]. – Харьков : РИО ХЗВИ, 1987. – 10 с.
137. *Біотехнологія* : програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців із спеціальності «Ветеринарна медицина» в аграрних вищих закладах освіти III-IV рівнів акредитації / [В. Г. Герасименко, М. О. Герасименко, О. М. Мельниченко, М. В. Злочевський ; рец. О. В. Чечоткін] ;

Науково-методичний центр аграрної освіти. – Київ : Аграрна освіта, 2001. – 14 с.

138. **Генетика** сільськогосподарських тварин з біометрією : програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців з напрямку «Зооінженерія» в аграрних вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації / [О. Л. Трофименко, Г. С. Тараненко, В. С. Патров та ін. ; рец. О. В. Чечоткін] ; Науково-методичний центр аграрної освіти. – Київ : Аграрна освіта, 2002. – 11 с.

НАУКОВА ШКОЛА ДОКТОРА БІОЛОГІЧНИХ НАУК
О. В. ЧЕЧОТКІНА

Есть вещи, которые остаются от ушедших ученых: их нравственные поступки, их нравственные правила, законы порядочности. Они передаются от учеников к ученикам учеников»
Д. Гранин

Під керівництвом О. В. Чечоткіна виконано і захищено 12 кандидатських дисертацій і одна докторська (Ігор Олександрович Іонов).

1. **Кочеткова В. В.** Обмен белков и нуклеиновых кислот в тканях линейных и помесных кур : диссертация на соискание ученой степени кандидата биологических наук / Вера Васильевна Кочеткова ; Львовский зооветеринарный институт. – Львов, 1978.
2. **Лазарев А. П.** Изучение активности белоксинтезирующей системы печени и яйцевода линейных и гибридных кур в различные периоды онтогенеза : диссертация на соискание ученой степени кандидата биологических наук / А. П. Лазарев ; Украинский НИИ физиологии и биохимии сельскохозяйственных животных. – Львов, 1978.
3. **Волощенко М. В.** Основные показатели процессов окислительного фосфорилирования в мышцах кур в связи с возрастом и фактором ограниченного кормления : диссертация на соискание ученой степени кандидата биологических наук / Михайло Володимирович Волощенко ; Украинский НИИ физиологии и биохимии сельскохозяйственных животных. – Львов, 1987.
4. **Іванченко І. М.** Активність деяких ферментів тканинного дихання та енергетичні процеси у печінці м'ясних курей і курчат в зв'язку з віком та факторами годівлі : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук : 03.00.04 – біохімія / Ірина Михайлівна Іванченко ; Харківський державний університет. – Харків, 1994.

5. **Гладка Н. І.** Особливості енергетичного обміну курчат-бройлерів під час технологічного вирощування та застосування гуматів і каротиноїдів : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук : 03.00.04 – біохімія / Наталія Іванівна Гладка ; Національний аграрний університет. – Київ, 2008.
6. **Приходченко В. О.** Особливості перебігу процесів енергетичного обміну в організмі курчат-бройлерів під впливом гуматів та каротиноїдів : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук : 03.00.13 – фізіологія людини і тварин / Віта Олександрівна Приходченко ; Інститут тваринництва УААН. – Харків, 2009.
7. **Костюк І. О.** особливості біологічного окиснення в печінці курей різного віку при збагаченні їх раціону вітамінами А і Е: : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук : 03.00.13 – фізіологія людини і тварин / Інна Олександрівна Костюк ; Інститут тваринництва НААНУ. – Харків, 2011.

ПУБЛІКАЦІЇ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ
ОЛЕКСІЯ ВАСИЛЬОВИЧА ЧЕЧОТКІНА

1. За значительный вклад в подготовку специалистов народного хозяйства, внедрение научных исследований в сельскохозяйственное производство наградить Почетной грамотой Президиума Верховного Совета Украинской ССР Чечоткина А. В. – заведующего кафедрой, доктора биологических наук, профессора // Красное знамя, 1989. – 9 сентября.
2. Югай К. Д. Чечоткін Олексій Васильович / К. Д. Югай // Вчені у галузі тваринництва. – Київ, 1999. – Кн. 2. – С. 383-385. – (Українські вчені-аграрії ХХ століття).
3. Карташов М. І. Вітаємо з 70-літтям! / М. І. Карташов // Ветеринарна медицина України. - 2000. - № 4. – С. 42.
4. Жегунов Г. Ф. Кафедра хімії і біохімії / Г. Ф. Жегунов, Т. І. Грицан // Історія Харківської державної зооветеринарної академії. 155 років / [редкол. : В. О. Головка, Ю. Д. Рубан, В. М. Кандиба та ін.]. – Харків : Золоті сторінки, 2006. - С. 259-275.
5. Історія кафедри хімії та біохімії ХДЗВА / Г. Ф. Жегунов, Г. Г. Покусай, Т. І. Грицан [та ін.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харків. держ. зоовет. академії. – Харків, 2007. – Вип. 14(39), ч. 2, т. 2. – С. 289-294.
6. Олександр Васильович Чечоткін – талановитий вчений, педагог, один з фундаторів біохімії сільськогосподарських тварин / Г. Ф. Жегунов, Г. Г. Покусай, В. В. Кізлик [та ін.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харків. держ. зоовет. академії. – Харків, 2010. – Вип. 21, ч. 2, т. 3. – С. 13-27.
7. Жегунов Г. Ф. Кафедра хімії і біохімії ім. професора О. В. Чечоткіна / Г. Ф. Жегунов // Харківській державній зооветеринарній академії 160 років / [автор. кол. : В. О. Головка, Ю. Д. Рубан, Ю. О. Приходько та ін.]. – Харків : Золоті сторінки, 2011. - С. 259-275.

8. Кафедра хімії та біохімії ім. О. В. Чечоткіна. Історія кафедри [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://hdzva.edu.ua/chimia/istoriya-kafedry/>. – Дата доступу : 25.09.2019.
9. Украинский ученый А. П. Лазарев создал уникальное инсулиновое предприятие [Электронный ресурс]. - Режим доступа : <https://www.segodnya.ua/ukraine/ukrainckij-uchenyj-a-p-lazarev-cozda-unique-insulinovo-predpriyatie>. – Дата доступа : 16.10.2019.

ФОТОГАЛЕРЕЯ

1956 рік. Робота наукового кружка кафедри хімії (О. В. Чечоткін ліворуч, О. С. Савронь, Г. І. Кисельов, В. І. Воронянський, ?, Н. Л. Докторович)

Аспірант Олени Сергіївни Савронь - Олексій Чечоткін за роботою

1960 рік. Співробітники кафедри хімії та біохімії Харківського ветеринарного інституту:
Зліва-направо: О. В. Чечоткін, ?, Н. Л. Докторович, В. І. Воронянський

О.В. Чечоткін зі студентами після лекції в Самаркандському сільськогосподарському інституті

МСХ СССР

Главное управление высшего и среднего сельскохозяйственного образования

Орловский сельскохозяйственный институт

302033 г. Орел, ул. Разградская, 17.

Расчетный счет в Горуправлении ном. 511058.

Телефон: 6-98-52.

№ 12.83 № 798
На ном. _____ № _____

Ректору Харьковского
зооветеринарного института
им. Н.М.БОРИСЕНКО
доценту Е.П.Наймытенко

*Отт. кадры
В. Васильев
профессор Чечеткин
Орловский*
2284
HFS

Ректорат и общественные организации Орловского сельскохозяйственного института выражают сердечную благодарность заведующему кафедрой химии и биохимии вверенного Вам института, доктору биологических наук, профессору Алексею Васильевичу Чечеткину за высококвалифицированные лекции по биохимии обмена липидов, биологического окисления и биосинтеза белка, прочитанные им для студентов и преподавателей нашего института, а также за большую научно-методическую помощь по улучшению учебного процесса и проведению научных исследований.

Ректор института,
доцент

Н.В.ПАРАХИН

Секретарь партбюро
института, доцент

Н.С.КУРБАТОВ

2000 рік. Співробітники кафедри Харківського зооветеринарного інституту (зліва-направо):

нижній ряд: доцент В. І. Воронянський, професор О. В. Чечоткін;
верхній ряд: лаборант Н. С. Мірошнікова, доценти: Т. І. Грицан, В. Ю. Штих, М. В. Волощенко, В. В. Кізлик, Г. Г. Покусай

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК*

Адаптивные свойства ферментов некоторых тканей и субклеточных структур в связи с обменом углеводов	82
Азотистый обмен в тканях цыплят под влиянием метионина	31
Активність біоенергетичних процесів мітохондрій м'язів в онтогенезі курчат-бройлерів та вплив на них різних факторів середовища	115
Активность альдолазы и содержание общего белка в мышцах цыплят-бройлеров в зависимости от возраста и фактора питания	128
Активность белоксинтезирующей системы и энергетических процессов органов и тканей цыплят-бройлеров при применении нетрадиционных факторов питания	131
Активность некоторых дегидрогеназ цикла Кребса в печени и поджелудочной железе цыплят-бройлеров под влиянием препарата вермикультуры	129
Активность ферментов энергетического метаболизма в связи с возрастом цыплят-бройлеров и использованием нетрадиционных источников протеина	103
Белки и нуклеиновые кислоты в тканях кур на ранних стадиях онтогенеза и при включении в их рацион метионина	27
Белковый и нуклеиновый обмен у кур разного хозяйственного направления	22
Белок и нуклеиновые кислоты в тканях цыплят на ранних этапах постнатальной жизни и при гетерозисе	32
Белок и нуклеиновые кислоты в яйцевом курицы в зависимости от физиологического состояния организма и стадии формирования яйца	44
Белок и нуклеиновые кислоты тканей кур в постнатальный период и при гетерозисе	33
Биохимия животных	85
Биохимия с биоорганической химией : методические рекомендации	101
<p>* Порядковый номер публікації вказує на місце її знаходження в хронологічному покажчику</p>	

Биоэнергетические процессы в мышцах цыплят-бройлеров в связи с возрастом и элементами новой технологии выращивания	107
Білки та нуклеїнові кислоти в яйцепроводі курей в залежності від фізіологічного стану організму та стадії формування яйця	28
Биоэнергетичні процеси у мітохондріях печінки курчат при різній забезпеченості вітамінами А і Е курей-несучок	124
Біотехнологія : програма	137
Біохімія сільськогосподарських тварин : підручник	126
Біохімія тварин з основами фізичної і колоїдної хімії : програма	127
В заимосвязи показателей обмена веществ в тканях с продуктивностью и устойчивостью к лейкозам гибридных кур	64
Взаимосвязь химического состава и физических свойств скорлупы яиц кур с выводимостью цыплят	69
Вітаміни групи К : структура, свойства, биологические функции	121
Вікові зміни деяких біохімічних показників у печінці курей різної продуктивної спрямованості	2
Влияние алиментарных факторов на сопряженность окисления и фосфорилирования в мышцах кур	54
Влияние заболеваний печени на обмен эстрогенов и процессы остеогенеза в организме половозрелых кур	65
Влияние нетрадиционных премиксов на биохимические и морфологические показатели печени цыплят	114
Влияние премиксов на рост и показатели обмена у цыплят-бройлеров	66
Влияние продолжительности скармливания больших доз жира на окислительные процессы в организме растущих кур	57
Влияние факторов витаминного питания на показатели обмена белков, нуклеиновых кислот и гликогена в тканях кур	81
Влияние факторов ограниченного кормления на энергетический обмен в митохондриях печени в период роста кур	96
Влияние dl-метионина на обмен белка и нуклеиновых кислот в тканях цыплят	34
Внутриклеточное распределение рибонуклеиновых кислот в печени эмбрионов и цыплят линейных леггорнов и их гибридов первого поколения	75
Возрастная динамика содержания белка и нуклеиновых кислот в печени кур разного направления продуктивности	4
Возрастные и функциональные изменения фосфорных соединений и активности аденозинтрифосфотазы в митохондриях печени кур	52
Возрастные и функциональные особенности обмена белка и фосфорных соединений в яйцеводе кур разного хозяйственного	16

направлення	
Возрастные и функциональные особенности обмена веществ в тканях кур в связи с ограничением кормления в период выращивания	99
Возрастные изменения обмена белка, нуклеиновых кислот и лабильных фосфатов в некоторых органах кур	17
Возрастные изменения общего белка и гликогена в печени и мышцах цыплят линейных и помесных форм	77
Возрастные особенности белкового и минерального обмена у кур	8
Возрастные, функциональные и породные особенности азотистого обмена у кур	9
Возрастные, функциональные и породные особенности белкового и минерального обмена у кур	10
Возрастные, функциональные и породные особенности белкового, нуклеинового и минерального обмена у кур разного хозяйственного направления	6
Вплив ауурофузарину і вітатіураму на активність ферментів вуглеводного обміну в кістковій тканині курчат	125
Генетика сільськогосподарських тварин з біометрією : програма	138
Гетерозис у кур с точки зрення обмена белков и нуклеиновых кислот в тканях	35
Гумісол – перспективна кормова добавка для свиней і птиці	132, 133
Гумісол – у годівлі курчат-бройлерів	134
Действие филлохинона на содержание токоферола и ретинола в тканях кур и окислительное фосфорилирование в митохондриях печени	100
Деякі показники біоенергетики лінійних та гібридних курей	86
Деякі показники обміну вуглеводів у кістковій тканині курчат під впливом вітатіураму	122
Деякі сторони активності білоксинтезуючої системи і окислювальних процесів гепатоцитів лінійних та гібридних курей	87
Деякі сторони обміну електролітів у кістковій тканині курчат	58
Динамика белка, нуклеиновых кислот и фосфолипидов в тканях гусей в постнатальный период	29
Динамика белка, нуклеиновых кислот и фосфолипоидов в тканях гусей в постнатальный период	45
Динамика биологического окисления субстратов в митохондриях гепатоцитов индеек разного возраста под влиянием фактора обогрева молодняка в период выращивания	108
Динаміка білка, нуклеїнових кислот, фосфатидів і кислоторозчинного фосфору у тканинах курчат в умовах звичайної годівлі та залежно від рівня фосфатидної підгодівлі	23
До історії біохімії в Харківському зооветеринарному інституті	71

Е нергетичні процеси в мітохондріях печінки курчат при згодовуванні кормів, оброблених вітатіурамом	117
Енергетичні процеси у мітохондріях печінки курей з різною кількістю ретинолу і токоферолу	72
И зменение в тканях цыплят и взрослых кур при скармливанні синтетического метіоніна	59
Изменения концентрации гликогена в мышцах кур в связи с возрастом и продуктивной направленностью линий и их гибридов	68
Изменения обмена веществ в яйцеводе кур в связи с яйцекладкой	18
Изменения содержания белка и нуклеиновых кислот в яйцеводе кур разного хозяйственного направления	11
Изучение некоторых показателей обмена углеводов и нуклеиновых кислот в тканях линейных и гибридных кур в онтогенезе и в связи с питанием	83
Интенсивность роста и метаболизм	36
К методике определения низкомолекулярных фосфатов, лактата и гликогена в мышцах птиц	53
Количественная схема обмена азотистых веществ в организме кур	73
Кормление сельскохозяйственных животных : методические указания и задания	136
М етаболизм белков и нуклеиновые кислоты в печени и мышцах мясных цыплят в связи с возрастом и использованием в рационе кормовой микробной биомассы	104
Метаболизм в тканях цыплят и взрослых кур при скармливанні синтетического метіоніна	60
Метаболизм в тканях цыплят и взрослых кур при скармливанні dl-метіоніна	37
Метаболизм в тканях цыплят при мясном откорме и под влиянием НРВ	38
Метаболизм в тканях цыплят при мясном откорме под влиянием нефтяного ростового вещества	55
Метаболизм в тканях цыплят чистых и гетерозиготных форм	56
Метіонін у раціонах курчат	46
Морфологічні та біохімічні зміни вилочкової залози гусей в постнатальний період	39
Н акопление витаминов в организме кур и окислительные процессы в их печени в зависимости от уровня филлохинона в рационе	102
Нарис історії кафедри біохімії в Харківському зооветеринарному інституті	123
Некоторые биохимические показатели гетерозиса у птиц	49
Некоторые вопросы обмена веществ в печени кур с разным	3

направлением продуктивности	
Некоторые особенности обмена белков и нуклеиновых кислот в тканях цыплят-бройлеров в зависимости от лизинового питания	76
Некоторые показатели метаболизма белков и нуклеиновых кислот в тканях растущих цыплят	105
Некоторые показатели обмена углеводов и фосфорных соединений в митохондриях печени кур в связи с возрастом и явлением гетерозиса	70
Некоторые показатели углеводно-фосфорного обмена в мышцах кур чистых пород помесей первого поколения	62
Некоторые стороны активности белоксинтезирующей системы гепатоцитов линейных и гибридных эмбрионов и цыплят	88
Некоторые стороны обмена веществ в костной ткани кур	84
Некоторые черты обмена углеводов и фосфорных соединений у кур прямого и обратного скрещиваний	61
Нуклеиновые кислоты в печени кур в связи с возрастом и физиологическим состоянием организма	7
Обмен белка и нуклеиновых кислот в крови и печени цыплят-бройлеров в связи с возрастом и технологией выращивания	109
Обмен белка и нуклеиновых кислот в тканях кур в зависимости от возраста, физиологического состояния организма, гетерозиса и условий среды	48
Обмен белка и нуклеиновых кислот в тканях кур клеточного и выгульного содержания	24
Обмен белка и нуклеиновых кислот в тканях растущих кур и при ограниченном питании	97
Обмен белка и фосфорных соединений в тканях цыплят под влиянием D1-метионина и нефтяного ростового вещества	47
Обмен белка и энергетика активных фосфатов в тканях цыплят	12
Обмен белка, нуклеиновых кислот и низкомолекулярных соединений в тканях мясных цыплят	51
Обмен белка, нуклеиновых кислот и низкомолекулярных фосфорных соединений в рибосомах и митохондриях печени мясных цыплят и при гетерозисе	63
Обмен белка, нуклеиновых кислот и фосфорных соединений в некоторых тканях гусей в онтогенезе	40
Обмен белков и нуклеиновых кислот в тканях кур в связи с возрастом и физиологическим состоянием организма	41
Обмен белков, нуклеиновых кислот и гликогена в печени и мышцах цыплят при голодании	89
Обмен веществ у кур в онтогенезе и при гетерозисе	13
Обменные процессы в печени и яйцеводе кур под влиянием эстрогенных гормонов и специальной кормовой добавки	106, 110

Обмін азотистих та фосфорних сполук у м'язах, печінці та сироватці курчат в залежності від віку та рівня фосфатидної підкормки	19
Обмін азотних і фосфорних сполук у м'язах, печінці та сироватці крові курчат в залежності від віку і рівня фосфатидної підгодівлі	25
Обмін білків і нуклеїнових кислот у індичат-бройлерів в зв'язку з віком та технологією вирощування	118
Обмін білків і фосфорних сполук у курей	26
Обмін білків та нуклеїнових кислот у курчат-бройлерів під впливом мікрівіту А	112
Обмін білків та фосфорних сполук в деяких тканинах гусей в онтогенезі	30
Обмін речовин у печінці та яйцепроводі курей в різні періоди яйцеутворення і під впливом регулятивних факторів	113
Окислительные процессы в митохондриях мышц и печени кур в онтогенезе и в связи с факторами питания	98
Онтогенетические особенности белкового и нуклеопротеидного обмена в тканях цыплят	14
Опыты по использованию некоторых растительных отходов фармацевтической промышленности при кормлении бройлеров	90
Особенности функциональной активности печени кур с разным направлением продуктивности	1
Особенности функциональной активности печени у кур разного направления продуктивности	5
Особливості обміну речовин в тканинах курей вихідних форм та при гетерозисі	74
П люс хімізація	111
Показники тканинного дихання і окислювального фосфорилування в печінці курчат при використанні 10-кратної дози альфа-токоферолу	119
Половые особенности обмена азотистых и фосфорных соединений в тканях птиц	50
Практикум по биохимии животных	43
Практикум по биохимии сельскохозяйственных животных	80
Працюють молоді науковці	67
Про хімічний склад тканин помісних курчат та курчат вихідних порід різного віку	15
Продуктивная направленность и активность генного аппарата гепатоцитов кур исходных и гибридных форм	91
Процеси мінералізації та активність деяких ферментів гліколізу в кістковій тканині курчат, що одержували з кормом аеросил	120
Р івень вітамінів А і Е у раціонах курей-несучок та їх вплив на біоенергетичні процеси у мітохондріях печінки	116

С интез белков в печени линейных и гибридных эмбрионов и цыплят	78
Содержание компонентов белоксинтезирующей системы клеток белкового отдела яйцевода в различные периоды яйцекладки линейных и гибридных кур	93
Содержание электролитов и воды в разных отделах яйцевода кур-несушек	79
Т варинничество	135
Технологические и биохимические исследования возможностей кормления цыплят-бройлеров растительными отходами фармацевтической промышленности	94
Технологія виробництва продукції тваринництва : (базова контролююча програма)	130
Ф осфатидный концентрат у раціонах курчат	20
Функциональная динамика белка и нуклеиновых кислот в яйцеводе кур	21
Функциональная характеристика окислительной и фосфорилирующей активности митохондрий мышц яйценосных пород кур в разные периоды онтогенеза и в связи с факторами питания	95
Я вление гетерозиса при выращивании цыплят на мясо	42
P racticas de bioquímica del ganado y aves de corral = практикум по биохимии сельскохозяйственных животных	92

ПРЕДМЕТНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК*

Технології виробництва продукції тваринництва

Вища освіта

Історія Харківського зооветеринарного інституту
67, 71, 123

Методичні рекомендації та навчальні програми
130, 136-138

Біохімія сільськогосподарських тварин

Підручники та навчальні посібники
43, 80, 85, 92, 126

Методичні рекомендації та навчальні програми
101, 127

Біохімія у птахівництві:

Кури

Метаболізм в залежності від:

- обмежувальної годівлі 89, 97, 99
- раціонів, типів годівлі 57, 76, 83, 95, 96, 98, 102, 103, 128
- згодовування:
 - метіоніну 27, 31, 34, 37, 46, 47, 59, 60
 - фосфатидного концентрату 19, 20, 23, 25
 - НРВ 38, 47, 55
 - кормових добавок 104, 106, 110, 129, 131-134
 - мінеральних добавок 66, 114, 120
 - вітамінних добавок 81, 112, 116, 121, 124
 - кормів, забруднених ауурофузарином і вітатіурамом 117, 122, 125
 - рослинних відходів фармакологічної промисловості 90, 94

* Посилання даються на порядкові номери хронологічного покажчика. З метою повного розкриття змісту публікації (якщо в ній розглядається декілька тем) застосовано метод повторного відображення у відповідних предметно-тематичних рубриках

Обмін речовин в різних органах і тканинах:

- мінералів, білків та нуклеїнових кислот
- 6, 8, 10, 12, 14, 22, 24, 27, 32, 33, 34, 35, 41, 48, 63, 77, 89, 97, 104, 105, 109, 112, 128
- азотних і фосфорних сполук 9, 12, 19, 25, 31, 50, 53, 61, 62, 63, 70, 73
- вуглеводів 61, 62, 70, 82, 122, 125
- курчат 15, 51, 56, 58, 89, 105, 112
- вікові особливості обміну 6, 8-10, 41, 48, 68, 77, 103, 107, 109, 128

Біохімічні процеси в:

- кістковій тканині 58, 120, 122, 125
- м'язах 19, 25, 53, 54, 62, 68, 89, 95, 98, 104, 107, 115, 128
- яйцепроводі курей 11, 16, 18, 21, 28, 44, 79, 93, 106, 110, 113
- підшлунковій залозі 129
- сироватці крові 19, 25
- печінці курей 1, 3, 5, 63, 65, 72, 75, 78, 89, 91, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 109, 110, 113, 114, 116, 117, 119, 124, 129
 - в залежності від віку 2, 4, 7, 19, 25, 52, 70

Метаболізм в органах і тканинах:

- гібридних курей 61, 64, 68, 87, 88
- курей гетерозисних форм 32, 33, 35, 42, 49, 56, 63, 70, 74

Гуси

Метаболізм в тканинах

29, 30, 39, 40, 45

Індики

Біохімічні процеси в залежності від віку та технологій вирощування

108, 118

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК*

Барановський Д. І. 130

Білоконов І. І. 130

Богдановський О. В. 130

Будько І. Р. 130

Василенко Д. Я. 135

Ватолінська Л. І. 120, 122, 125

Великанова О. В. 86

Волощенко М. В. 95, 96, 98, 99, 108, 116, 117

Волощук В. М. 130

Воронянський В. І. (Воронянский В. И., Voronianski V. V.)

19, 20, 25, 26, 27, 31, 38, 40, 43, 46, 55, 56, 71, 76, 80, 85, 91, 92, 97, 105, 109, 112, 114, 118, 126, 127

Галяс В. Л. 127

Герасименко В. Г. 137

Герасименко М. О. 137

Герасимов В. І. 130

Головацький І. Д. 85

Гончарова Л. В. 130

Гопка Б. М. 130

Григор'єв Д. Ю. 130

Данилевська Н. Т. 130

Дембіцький Е. Б. 130

Деменко Е. В. 88

Докторович Н. Л. (Doktorovich N. L.) 43, 56, 58, 65, 69, 74, 79, 80, 92, 101, 120

Жукова І. О. 125

Захаренко М. О. 130

Здор Г. В. 132, 133

Зеленський Ю. Н. 64

Злочевський М. В. 137

* Посилання даються на порядкові номери хронологічного покажчика публікацій.

Иванова И. А. 81, 88, 94
Иванченко И. М. 103
Изосимова Л. В. 90, 94
Ионов И. А. (Ионов І. О.) 100, 102, 119, 121
Исса Г. К. 42

Ібатуллін І. І. 130
Іщенко Т. Д. 130

Калиман П. А. 85
Кальницький Б. Д. 75
Карташов Н. И. (Карташов М. І., Kartashov N. I.)
56, 71, 80, 86, 87, 92, 98, 99, 108, 117, 118, 121, 126
Кириченко И. В. (Kirichenko I. V.) 55, 59, 60, 61, 63, 64, 66, 73, 80
Киселев Г. И. (Кисельов Г. І.) 12, 13, 17, 20, 26, 36, 38, 39, 40, 43, 46, 59
Ківа М. С. 130
Клочко В. М. 130
Коваленко А. Т. 91
Коваленко Н. Е. (Коваленко М. Є.) 27, 46, 60
Кононський О. І. 127
Косемян О. С. 109
Косенко Н. Ф. 93
Костюк І. О. 116, 119, 124
Котляр О. С. 132, 133
Кочеткова В. В. 64, 66, 74, 78, 93
Кранина Е. В. (Краніна О. В.) 106, 110, 113
Курдюков М. Г. 12
Кучеренко О. Н. (Кучеренко О. М.) 79, 104, 105, 109, 112, 114, 118, 122, 125

Лазарев А. П. 75, 78, 93
Лемешева М. М. 130
Логвинов Д. Д. 135
Ломака А. А. (Ломака О. А.) 131, 132, 133, 134
Лукьянов В. А. 95, 97
Лупашко В. В. 52, 53, 61, 62, 68, 70, 74, 86, 98, 108, 117, 120
Лутай С. М. 22, 41
Любецький М. Д. 135

Маменко О. М. 130
Манейло Н. Г. 107
Маньковський А. Я. 130
Марченко Л. О. 130
Мельникова Н. М. 127
Мельниченко О. М. 137

Мельничук Д. О. 127
Мусяенко Н. А. 114

Насонов Ю. М. 89
Нікітін М. Г. 135

Осадчий С. А. 130
Остривной И. М. 90, 94

Парфилова Н. И. (Парфілова Н. І., Гладка Н. І.) 129, 131, 132, 133, 134
Пархоменко Т. О. 130
Патров В. С. 138
Петруша Є. З. 130, 132, 133
Пилипенко М. Ю. 39
Піпенко М. А. 130
Покусай Г. Г. (Pokusay G. G.) 74, 80, 87, 91, 92, 97, 108, 117, 120
Польовий Л. В. 130
Приходченко В. А. (Приходченко В. О.) 128, 131, 133, 134

Раковський Я. П. 130
Резниченко Л. П. 6, 8, 10
Рубан Ю. Д. 130, 135

Савронь Е. С. (Савронь О. С.)
6, 8, 10, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 22, 25, 26, 28, 36, 40, 41, 43
Сахацкий Н. И. 121
Сердюкова Н. А. 130
Смелов А. З. 69
Сокол О. І. 130
Сурай П. Ф. 121

Тараненко Г. С. 130, 138
Таранов М. Т. 51
Тарасова Т. О. 130
Темнохуд С. В. 54, 57, 73
Тихомирова Н. С. 105, 109, 114
Товстик В. Ф. 130
Трофименко О. Л. 138

Усатюк П. В. 127

Фоменко Г. М. 130

Хмель М. М. 130
Хоменко М. П. 130

Цицюрський Л. М. 130

Шевченко П. Г. 130

Шеремета В. І. 130

Школіна Г. В. 130

Шлаин М. М. 79

Штих В. Ю. 130

Штомпель М. В. 130

Шуляк В. Д. 38

Щегольков В. М. (Щегольков В. Н.) 86, 98

ЗМІСТ

Олексій Васильович Чечоткін – талановитий вчений, педагог, один з фундаторів біохімії сільськогосподарських тварин <i>Г.Ф. Жегунов, Г.Г. Покусай, В.В. Кізлик, Т.І. Грищан, В.Ю. Штих, Н.І. Гладка, В.О. Приходченко</i>	4
Основні дати життя та діяльності професора Олексія Васильовича Чечоткіна.....	14
Біоенергетичні процеси у мітохондріях печінки курчат при рівній забезпеченості вітамінами А і Е курей-несучок <i>О. В. Чечоткін, І. О. Костюк</i>	16
Вплив ауорофузарину і вітатіураму на активність ферментів вуглеводного обміну в кістковій тканині курчат <i>О. В. Чечоткін, О. Н. Кучеренко, І. О. Жукова, Л. І. Ватолінська</i>	20
ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПУБЛІКАЦІЙ	24
Наукова школа доктора біологічних наук <i>О. В. Чечоткіна</i>	44
Публікації про науково-педагогічну діяльність Олексія Васильовича Чечоткіна.....	46
Фотогалерея.....	48
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ	55
ПРЕДМЕТНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК	62
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	64